De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 59. KAAPSTAD, DINGSDAG, 12 FEBRUARIJ 1889. NO. 5,161.

DE heer J. J. MICHAU, is aangesteld tot onzen Agent voor "De Zuid Afrikaan," te Burgersdorp, in plaats van den heer PHILIP SNIJMAN die bedankt heeft.

Correspondenten en Agenten

VAN dit Blad worden verzocht om alle Brieven voor de Firma te adresseeren aan

HOFMEYR & REGTER.

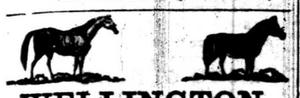

WELLINGTON.

30 Ezels, van 2 tot 3 jaar oud
16 Paarden, geleerd en ongeleerd
18 Merriepaarden, met Veulens
8 Jonge Merriepaarden.

OP VRIJDAG,

15 FEBRUARIJ,

ZULLEN bovengemelde Paarden en Ezels publiek worden verkocht uit de MARKTKRAAL.

Liefhebbers van Eerste Klas Paarden en Ezels behooren deze verkooping bij te wonen.

J. P. THERON.

Wellington, 4 Feb. 1889.

J. FRED. PENTZ & Co., Afslagers.

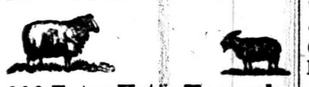

800 Extra Vette Kaapsche en Merino Schapen
75 Extra Vette Kapater Bokken.

OP WOENSDAG,

13 FEBRUARIJ AANS.,

ZULLEN opgemelde Schapen en Bokken publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE.

P. J. VERDOES.

Paarl, 5 Feb. 1889.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

45 Eerste Klasse gedresseerde Ezels, 3 en 4 jaar oud
25 Eerste Klasse Jonge Ezels, 2 jaar oud
20 Gedresseerde Paarden.
10 Goedgeteelde Merries.

OP DONDERDAG,

14 FEBRUARIJ AANST.,

ZULLEN opgemelde Ezels en Paarden publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE. Deze Ezels en Paarden zijn in extra conditie, geschikt voor dadelijk gebruik; en daar zij door den Ondergeteekende persoonlijk uitgezocht zijn uit de beste Stoeterijen in den Vrijstaat, behoeven zij geen verdere aanbeveling.

J. D. DE VILLIERS, J.D. zn.

Paarl, 5 Feb. 1889.

J. S. MARAIS & Co. Afslagers.

20 Extra Vette Slagtossen
50 Extra Vette Merino Schapen.

OP WOENSDAG,

13 FEBRUARIJ AANST.

ZULLEN opgemelde Ossen en Schapen publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE. Zij zullen zeker present zijn.

JACS. J. BASSON, C.zn.

Paarl, 5 Feb. 1889.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

DOODBERIGT.

OVERLEDEN, te Porenboom, O.V.S., Distrikt Bloemfontein, op 2 Feb 1889, onze geliefde moeder SUSANNA PETRONELLA THERON, geb. KEET, in den ouderdom van 69 jaren, 8 maanden en 23 dagen. Zij overleed aan het water. Alle bloedverwanten gelieven hiervan kennis te nemen.

Hoe zwaar ons dit verlies ook heeft getroffen wij berusten in den wil des Heeren.

Uit naam des bedroefden echtgenoot en kinderen,

G. S THERON,
Schoonzoon.

Vaalbank, 4 Feb. 1889.

Kaap-Koloniale Tak

VAN DE

Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

9 St. Georgestraat, Kaapstad.

INVOER. UITVOER

20 Gedresseerde Rij- en Trekpaarden
20 Gedresseerde Ezels.

OP WOENSDAG,

20 FEBR. AANST.,

ZULLEN opgemelde Paarden en Ezels publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE Zij zijn uit de beste Stoeterijen in het Distrikt Colesberg, en de aandacht van Kopers waardig.

P. J. RETIEF, W.zn.

Paarl, 9 Feb. 1889.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Losse Goederen, enz.,

TER PLAATSE

KLEIN WOLVENDANS,

KOEBERG.

DE Ondergeteekende op vertrek staande naar de Transvaalsche Goudvelden, zal publiek doen verkoopen ter opgemelde plaatse,

OP DONDERDAG,

21 FEBRUARIJ AANST.,

LEVENDE HAVE: 12 Goedgedresseerde Ezels, 7 Paarden Merries, 5 Ruinpaarden, 1 extra Rijpaard, 5 Koeijen in Melk, 1 Koloniale Bul, 35 Varkens, 8 Vette Slagtossen.

BOERDERIJGEREEDSCHAP: 2 Wagens, 1 Kapkar, 1 Open do., 3 Dubbele Ransome Ploegen 2 Enkele Howards do., 2 Span Wagentuigen, 2 Span Ploeg do., 1 Paar Kartuigen, Zwingels, Kettings, 1 Voermachine, 1 Zadel en Toom, enz.

VOORTS: 40 Mud Rog, en wat verder zal worden aangeboden.

GERT J. PIEKARD, A.zn.

Paarl, 9 Feb. 1889.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Ezels, Paarden, Aanteelvee, Boerderijgereedschap enz.,

TER PLAATSE

"Botrivier," Paardenberg,

In de Afd. van MALMESBURY.

WEGENS ontbinding van Vennootschap, zullen de Ondergeteekenden, publiek doen verkoopen,

OP VRIJDAG,

15 FEBRUARIJ AANST.,

Ter Plaatse BOTRIVIER, als bovengemeld, de volgende:

LEVENDE HAVE: 5 Span gedresseerde Ezels, in uitmuntende conditie, 6 gedresseerde Ruin Paarden, 4 do. Merries met Veulens, 30 Aanteelbeesten, 12 Vette Slagtossen.

BOERDERIJGEREEDSCHAP: 4 Hokwagens, 1 Open en 1 Schotsche Kar op Veeren, 5 Drie-voor Ransome Ploegen, 4 Howards Braak Ploegen, 2 Braakland Eggen, Tuigen, Zwingels, Kettings, en verdere Boerderij benoodigdheden, te veel om te melden.

J. J. en J. P. BOTHA.

Paarl, 30 Jan. 1889.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers,

BENOODIGD

EEN Onderwijzer op een Buitenplaats, een ongehuwd Persoon. Hij moet bekwaam zijn onderwijs te geven in het Engelsch en Hollandsch. Veertig Ponden Sterling met Kost en Logies wordt aangeboden. Getuigschriften van bekwaamheid en goed zedelijk gedrag worden vereischt. Zij die het Elementair Onderwijzers of Universiteits Examen afgelegd hebben, zullen de voorkeur hebben.

Men doe dadelijk aanzoek bij den Ondergeteekende.

A. H. HOFMEYR.

Hanover, 9 Feb. 1889.

A Skin Without Blemish

EVERYWHERE a network of sudorific ducts, veins, and pores, the skin constantly renews itself, and not only with its ceaseless desquamation, but with its natural functional action, eliminates all waste, accumulation, and disease. Hence, a skin without blemish means more than beauty; it means health.

CUTICURA, the great skin cure, and CUTICURA SOAP, an exquisite skin beautifier, prepared from it, externally, and CUTICURA RESOLVENT, the new blood purifier, internally, cure every species of torturing, disfiguring, itching, scaly, and pimply diseases of the skin, scalp, and blood, with loss of hair, from pimples to scrofula.

My wife has been suffering from chronic eczema for two years. First we took advice from our local doctors, then she went to one in one of the first Skin Hospitals, and at last, being nearly "done up," she went to one of the most eminent physicians, but all in vain. She then determined to try the CUTICURA REMEDIES, and in one week after taking them she was able to walk and attend to her regular duties as lady of the house, and after the second week, I must say, there was no sign of eczema to be seen. W. F. W.

Full address of Messrs. NEWBERY.

Allow me to express to you my heartfelt thanks for the good which your CUTICURA REMEDIES have done me. I have suffered for the past three years of eczema of the hands and arms, and have endured a great amount of suffering, and expended untold sums of money on doctors, attending various skin hospitals, and also on remedies of one kind or another, but all to no purpose, as my arms got worse instead of better; in fact, they were perfectly loathsome to behold. At last I was persuaded by a lady friend of mine to try the CUTICURA REMEDIES, and after using three packages, the disease disappeared like magic.

ELIZABETH EDWARDS, Buckingham Road, N.

When I wrote you last year I was suffering with a very bad leg. It was swollen to more than twice its natural size, and broke out in four great sores, attended with most intense itching. Added to this, I had most dreadful attacks of sick headache. All my friends thought my work was done, when seeing CUTICURA REMEDIES advertised, I procured a set, which, I can thankfully say, quite cured my leg, and I have never had a sick headache since. Indeed, I was never better in my life than I am now. You are at liberty to make what use you like of this letter.

ELIZA PAYNE, Nurse, Castleton, Fairford.

Sold by all chemists. Price: CUTICURA, 50 cts.; RESOLVENT, $1; SOAP, 25 cts. Wholesale Agents in Cape Colony, E. G. LENNON & Co., Port Elizabeth, Cape Town, and East London.

Prepared by the POTTER DRUG AND CHEMICAL Co., Boston, Massachusetts, U. S. A. Send to Messrs. Lennon for "How to Cure Skin Diseases," 66 pages, 50 illustrations, and 100 testimonials.

BABY'S Skin, scalp and hair preserved and beautified by the use of CUTICURA SOAP.

PIMPLES, blackheads, red, rough, chapped and oily skin prevented by CUTICURA SOAP.

V. KLUG, INGENIEUR,

2 BREESTRAAT,

MAAKT en verkoopt WIJNPOMPEN, WIJNPERSEN, DRUIVENMOLENS en WIJN PLOEGEN. Onder waarborg. Van alles zijn steeds extra gedeelten voorhanden.

MALMESBURY

EXECUTEURSKAMER.

In den Boedel van wijlen den Wel-Ed. heer GEORGE REX DUTHIE van Malmesbury.

DE Executrice den Ondergeteekende begunstigd hebbende met de administratie des Boedels zal

OP WOENSDAG,

27 FEBRUARIJ A.S.

Publiek doen Verkoopen

HET VASTGOED:

Zijnde Twee Erven, 140 vierkante roeden groot, met het daaropstaande net gebouwde Woonhuis, onder IJzeren Dak, netjes ingerigt en van de benoodigde Vertrekken wel voorzien.

Stal en Wagenhuis, alsmede een ander Buitenvertrek dat kan bewoond worden.

Twee Open Erven in uitgestrektheid zoo groot als bovengemelden en gelegen juist tegenover dezelve.

LOSSE GOEDEREN:

VOORKAMER MEUBELEN,

Sofa, 6 Stoelen, 2 Armstoelen, Tafel, Vloerkleed, Amerikaansch Orgel, Ornamenten, enz., enz.

EETKAMER MEUBELEN:

1 Groote Tafel, Stoelen, Hoekkasten, Boekrakken, Kleine Tafels.

SLAAPKAMER MEUBELEN:

Ledikanten met Bedden, Kasten, Katels, Kleedtafels, Waschtafels, Spiegels, Kleerrakken, Commode, Baden.

KEUKEN EN DISPENS:

Tafels, Potten, Pannen, Kostkast, Glas- en Aardewerk, Couvertures, 2 Vleeschvaten, 1 Anker, 3 Vaten, enz., enz., enz.

VERDERE LOSSE GOEDEREN:

4 Extra goede Trekpaarden
1 Koe
1 Kapkar
1 Bakkar
Tuigen voor Vier Paarden
1 Zadel
1 Vrouw's Zadel
Een Vlagpaal met toebehooren.

En wat verder zal aangeboden worden.

B. WETHMAR,
Secretaris.

Malmesbury, 8 Feb. 1889.

De hh. J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

Het Congres te Middelburg.

AFGEVAARDIGDEN naar de Provinciale Bestuurs Vergadering die op 4 MAART, te Middelburg zal geopend worden, worden vriendelijk verzocht zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende te schrijven op welken dag zij te Middelburg zullen aankomen en wel of zij met den Trein of met private Rijtuigen komen.

Ook ontving ik gaarne de namen der afgevaardigden die aanwezig zullen zijn, opdat voor alles in tijds gezorgd kan worden.

N. F. DE WAAL,
Secretaris der Ontvangst Commissie.

Middelburg, 7 Feb. 1889.

Uit de Hand te Koop.

DE Ondergeteekende biedt uit de Hand te Koop aan de helft der Plaats BANGHOEK, gelegen in het Distrikt Piquetberg, groot in haar geheel 1,800 morgen. Zij is goed voorzien van loopend Water, beplant met allerlei Vruchtboomen en uiterst geschikt vóór den Wijnbouw. Verdere bijzonderheden te bekomen bij,

GERT KOTZEE,
Banghoek, P.O. Zoutkloof,
Piquetberg.

Malmesbury Afdeelingsraad.

TENDERS.

TENDERS worden gevraagd door bovengemelden Raad tot het collekteren der Hondenbelasting in het Distrikt Malmesbury; het Distrikt te worden verdeeld in twee Afdeelingen, viz., No. 1 te bestaan uit de Veldkornetschappen Zoutrivier, Saldanha Baai, St. Helena Baai, Hoetjes Baai, Schrijversheok, Hopefield en Vredenburg. No 2 uit al de overige Veldkornetschappen in het Distrikt, tegen zooveel per Hond. Tenders kunnen zijn voor eene of beide Afdeelingen, maar voor elk afzonderlijk en elk voor een jaar, viz., 1889. Verdere informatie kan verkregen worden bij

H. P. du TOIT,
Secretaris.

Kaapsche Gouvernements Spoorwegen.

Kaapsche Landbouwtentoonstelling, 1889.

Onder de Bescherming van het Kaapsche Landbouwgenootschap, KAAPSTAD,

Op 14 en 15 FEBRUARIJ 1889.

MET betrekking tot bovengenoemde zullen Goedkoope Pleizierkaartjes tegen beneden staande prijzen van Worcester naar Durbanweg (ingesloten) alsmede de Stellenbosch en Malmesbury takken, op 13, 14 en 15 dezer uitgereikt worden.

	Geldig om terug te keeren binnen	1ste klas.	2de klas.	3de klas.
Worcester	14 dagen	15s 0d	10s 0d	8s 9d
Goudiniweg		14s 0d	9s 6d	7s 6d
Ceresweg	7 dagen	12s 0d	8s 0d	6s 3d
Tulbaghweg		10s 6d	7s 0d	5s 9d
Piketbergweg		10s 0d	6s 9d	5s 3d
Hermon		8s 6d	6s 0d	4s 6d
Wellington	4 dagen	6s	4s 6d	3s 6d
Lady Grey Brug		5s 6d	3s 9d	3s
Paarl		5s	3s 6	2s 9d
Klapmuts		4s	3s	2s 3d
Mulders Vlei		4s	3s	2s 3d
Stellenbosch		4s 6d	3s	2s 3d
Boomans Crossing		4s 6d	3s	2s 3d
Vredenburg	4 dagen	4s	2s 9d	2s
Lyndoch		3s 6d	2s 6d	1s 9d
Eerste Rivier		3s	2s	1s 6d
Kuils Rivier	3 dagen	2s 6d	1s 9d	1s 3d
Malmesbury		7s	4s 9d	3s 9d
Kalabas Kraal	4 dagen	6s	4s	3s
Klipheuvel		5s	3s	2s 3d
Durbanweg	3 dagen	2s	1s 3d	1s

Kaartjes zijn met Sneltreinen niet gangbaar.

Gewone Vertooningen worden vrij vervoerd. Een afslag van 25 percent zal van de gewone prijzen toegestaan worden voor het vervoeren van Prijs Pluimvee, Schapen, Paarden en Vee op de heenreis, en indien onverkocht zullen dezelve vrij teruggezonden worden indien het *bona fide* eigendom van den eigenaar op vertoon van een certificaat te dien verstande.

A. W. HOWELL,
Bestierder van Dienst.

Kantoor van den Bestierder van Dienst,
Kaapstad, 4 Februarij 1889.

Kaapsch Landbouw Genootschap.

BELANGRIJKE KENNISGEVING.

ARTIKEL 4 zal nu lezen:—Geen Dier of Artikel kan voor meer dan één Prijs tentoongesteld worden. Ieder Dier of Artikel voor de Tentoonstelling moet van een Kaart voorzien wezen, den Prijs meldende waarvoor dezelve mededingt en een nommer die van den Secretaris verkrijgbaar is. De woorden "en geen dier kan twee achtereenvolgende jaren in dezelfde klasse Prijzen trekken" zijn teruggetrokken.

Zij die voornemens zijn ten toon te stellen worden verzocht hunne Inschrijvingen zonder verzuim te maken.

ROBT. TEMPLEMAN,
Secretaris.

124 Strandstraat, Kaapstad.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN ZEER KOSTBARE

Vaste en Losse Goederen.

In den Insolventen Boedel van PIETER JOHS. B. VOESEE.

DE Ondergeteekenden in hunne betrekking van Gezamenlijke Curatoren in bovengemelden Boedel zullen publiek doen verkoopen,

OP VRIJDAG, den 22sten DEZER,

'S MORGENS TEN 11 UUR,

I. VASTGOED:—

1. **Zeker Stuk Eeuwigdurend Erfpachtland, genaamd PIETERSVLEI,** gelegen in de Afdeeling Worcester, Veldkornetschap Wagenboomsrivier, zijnde Gedeelte van de Plaats "Tijgerboschkatsvallei," groot 583 Morgen.

2. **Zeker Stuk Eeuwigdurend Erfpachtland, genaamd SNELSRIVIER,** gelegen als boven, groot 12 Morgen.

Deze Eigendommen zijn gelegen in de vruchtbaarste valleijen van de Breederivier en zijn beplant met circa 50,000 Wijnstokken, Vruchtboomen, enz., hebben volop Water en uitgestrekte Zaailanden. De Veeweide is uitmuntend.

De Gebouwen zijn een onlangs gebouwd Woonhuis onder IJzeren Dak, met Stallen, Wagenhuis, Kelders, enz., allen in de beste orde; een zeer verkieslijk Eigendom uitmakende.

II. LOSSE GOEDEREN:—

Huisraad en **Boerderij-Gereedschap** van alle soorten, en wat verder opgeveild zal worden.

C. HOME, JR., } Gezamenlijke
J. J. DE VILLIERS, } Curatoren.

LINDENBERG & Co., Afslagers.

Kaapsch Gouvernements Spoorwegen.

WESTELIJK STELSEL.

TENDERS VOOR METSELWERK.

TENDERS op den Omslag, als zoodanig gemerkt, zullen door den Algemeenen Bestierder tot des MIDDAGS, 23 DEZER ontvangen worden voor het verrigten van Metselwerk aan de Bruggen en Grippen op de Eerste Rivier en Sir Lowry Pass Lijn. Volle bijzonderheden kunnen op aanzoek verkregen worden aan het Kantoor van den Hoofd-Ingenieur, Kaapstad.

De laagste of eenige Tender niet noodzakelijk aangenomen.

H. P. PAULING, Hoofd-Ingenieur.

Kantoor van den Hoofd-Ingenieur,
Kaapstad, 11 Feb. 1889.

No. 49—1889.

GOUVERNEMENTS

KENNISGEVING.

AANGEZIEN de Volksraad van den Oranjevrijstaat, bij zijn besluiten van 17 en 18 Januarij 1889, heeft vastgesteld dat tot spoorweg aanleg van Groot Rivier naar Bloemfontein, en van de grenzen van Natal naar Harrismith, zal worden overgegaan, en dat zoodanige aanleg zal geschieden door het verleenen van concessies, onder voorwaarden en bedingen als daarbij vastgesteld, en luidende als volgt:—

Voorstel van den heer H. KLIJNVELD, Ondersteund door den heer H. STEIJN:

De Raad besluit, dat de aanleg van de aangenomen lijn Norval's Pout-Bloemfontein, en van de grens van Natal naar Harrismith, wat betreft aanbouw en exploitatie, zal geschied-n bij concessie, bij welke concessie in het oog moet worden gehouden dat het Gouvernement de noodige controle zal kunnen uitoefenen bij den aanbouw en instandhouding van den weg en de werking der lijn, waarbij de concessionaris zich verbindt tot een tarief, het maximum waarvan vooraf door het Uitvoerend Gezag moet worden goedgekeurd en steeds zal zijn onder controle van het Gouvernement in billijke overweging met concessionarissen, dat het Gouvernement het regt zal hebben desverkiezende zich voor een te bepalen bedrag in aandeelen te zien opgenomen in de maatschappij, mits die maatschappij zij eene van beperkte verantwoordelijkheid en het Gouvernement het regt hebbe een directeur aan te stellen, ten einde zijne belangen te behartigen en te controleeren, dat het Gouvernement te eeniger tijd zal hebben regt van aankoop onder zoodanige bepalingen als tusschen Gouvernement en concessionarissen zullen worden overeengekomen, en dat op den tijd van eventueele overname door het Gouvernement, de lijn zal moeten worden afgeleverd in goeden staat van reparatie en onderhoud, het Gouvernement het regt hebbende eenig gedeelte van de lijn of rollend materieel af te keuren, en wat betreft den weg door nieuwe te zien vervangen, verder onder zulke voorwaarden omtrent spoorwegbreedte, controle op boekhouding, ten dienste stelling der lijn aan het Gouvernement, in tijden van oorlog als anderszins en andere voorwaarden en wijsigingen die naar het oordeel van het Uitvoerend Gezag noodig zijn in het belang van den Staat, als tusschen het Gouvernement en concessionarissen mogt worden overeengekomen.

De concessie te zijn zonder rente garantie, wordende ZHEd. de Staatspresident uitdrukkelijk gemagtigd tot het verleenen der concessie hierboven gemeld.

Zoo worden mits dezen, onder bovengenoemde voorwaarden, applicaties gevraagd voor concessies voor den aanbouw en exploitatie van een spoorweglijn van

A. Groot Rivier aan Norval's Pont naar Bloemfontein, lang 117¼ mijl, en zoodanig als die lijn op last van het Gouvernement van dezen Staat is opgemeten; en

B. De grens van Natal aan of in de nabijheid van Van Reenen's Pas naar Harrismith, lang ongeveer 22 mijlen, en zoodanig als die lijn nog zal worden opgemeten.

Applicaties moeten worden ingezonden ten Kantore van den Gouvernements Secretaris, te Bloemfontein, vóór of op Zaturdag, den 20sten dag van April 1889.

Het verleenen van alle concessies hangt af van conventies nog te worden gesloten met de Kaap Kolonie en Natal, en de Regering verpligt zich niet tot de aannaame van eenige applicatie.

Bij order,

P. J. BLIGNAUT,
Gouvts. Sec.

Gouvernementskantoor,
Bloemfontein, 23 Jan. 1889.

GETIJTAFEL VOOR TAFELBAAI.

FEBRUARIJ 1889.

MAANSVERANDERINGEN.

Eerste Kw. 7 Feb., 10.12 n.m. | Laatste Kw. 23 Feb., 1.9 v.m.
Volle Maan 15 Feb., 11.31 n.m.

DATUM.	HOOG WATER. V.M.		HOOG WATER. N.M.		LAAG WATER. V.M.		LAAG WATER. N.M.	
	u	m	u	m	u	m	u	m
1 Vrijdag	3	7	3	26	9	17	9	35
2 Zaturdag	3	44	4	3	9	54	10	12
3 Zondag	4	21	4	38	10	29	10	47
4 Maandag	4	55	5	13	11	4	11	23
5 Dingsdag	5	33	5	53	11	43	—	—
6 Woensdag	6	15	6	39	0	4	0	27
7 Donderdag	7	0	7	36	0	53	1	21
8 Vrijdag	8	11	8	49	3	54	2	30
9 Zaturdag	9	29	10	7	3	8	3	48
10 Zondag	10	44	11	16	4	26	5	0
11 Maandag	11	44	1	34	5	30	5	57
12 Dingsdag	0	10	1	15	6	22	6	45
13 Woensdag	0	55	1	54	7	5	7	26
14 Donderdag	1	36	2	30	7	45	8	3
15 Vrijdag	2	12	3	4	8	21	8	39
16 Zaturdag	2	47	3	39	8	56	9	13
17 Zondag	3	22	4	14	9	31	9	48
18 Maandag	3	56	4	50	10	5	10	23
19 Dingsdag	4	31	5	29	10	41	10	59
20 Woensdag	5	8	6	18	11	19	11	41
21 Donderdag	5	53	7	25	—	—	0	6
22 Vrijdag	6	49	8	56	0	34	1	7
23 Zaturdag	8	9	10	34	1	47	2	33
24 Zondag	9	47	11	50	3	22	4	11
25 Maandag	11	15	0	20	4	55	5	33
26 Dingsdag	—	—	1	10	5	5	6	33
27 Woensdag	0	46	—	—	6	58	7	21
28 Donderdag	1	32	1	52	7	42	8	2

VROEGEMARKT.

Van 9 Februarij.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud ...	0	10	0	—	0	15	3
Appelen, per 100 ...	0	1	2	—	0	1	11
Boter, per lb. ...	0	1	8	—	0	1	10
Beet, per bos ...	0	0	1	—	0	0	1½
Druiven, per mand ...	0	1	0	—	0	1	9
Eenden, per stuk ...	0	1	11	—	0	1	11
Eijeren, per 100 ...	0	8	10	—	0	10	3
Groene Mielies, p 100...	0	2	4	—	0	3	0
Havergerven, per 100 lb.	0	4	0	—	0	5	10
Hoenders, per stuk ...	0	1	1	—	0	1	1
Kool, per stuk ...	0	0	1	—	0	0	1½
Kweeperen, per 100 ...	0	0	10	—	0	1	11
Perziken, per 100. ...	0	1	0	—	0	6	4
Peren, per 100 ...	0	2	6	—	0	6	8
Rapen, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	0½
Spaanschspek, per stuk...	0	0	3	—	0	0	6
Tomaties, per 100 ...	0	0	9	—	0	1	5
Uijen, per mud ...	0	5	0	—	0	6	0
Wortelen, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	1
Witte Wortelen, per bos	0	0	1	—	0	0	1
Watermeloenen ...	0	0	3	—	0	0	7

Zaturdag, 9 Feb., 49 Wagens en 57 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 9 tot 11 Feb.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud	0	9	0	—	0	15	6
Appelen, per 100 ...	0	1	0	—	0	2	8
Boter, per lb. ...	0	1	7	—	0	1	10½
Biltong, per stuk	0	0	8	—	0	1	4
Beet, per bos ...	0	0	1	—	0	0	1½
Duiven, per paar	0	0	5	—	0	0	5
Druiven, per mand ...	0	1	0	—	0	3	3
Eenden, per stuk	0	1	2½	—	0	1	7
Eijeren, per 100	0	5	6	—	0	9	6
Groene Mielies, per 100...	0	3	1	—	0	3	2
Ganzen, per stuk	0	1	10	—	0	2	2
Groene Erwten, p. zak	0	16	9	—	0	16	9
Honig, per bottel...	0	1	1	—	0	1	2
Hoenders	0	1	3	—	0	2	0
Kool, per stuk ...	0	0	1	—	0	0	1½
Kalkoenen, per stuk	0	4	3	—	0	4	3
Kweeperen, per 100	0	1	6	—	0	1	11
Peren, per 100 ...	0	2	0	—	0	2	0
Patatas, per mud	0	4	0	—	0	6	0
Perziken, per 100	0	1	0	—	0	14	0
Rapen, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	0½
Speenvarkens, per stuk	0	4	5	—	0	5	2
Spaanschspek, per stuk	0	0	4	—	0	0	6
Tomaties, per 100	0	0	9	—	0	1	6
Uijen, per mud ...	0	4	0	—	0	5	0
Vijgen, per 100...	0	1	9	—	0	1	9
Wortelen, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	1
Witte Wortelen, p bos ...	0	0	1	—	0	0	1
Watermeloen, per stuk ...	0	0	2	—	0	0	9

PAPENDORP MARKT.

Van 8 Feb.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Appelen, per 100 ...	0	1	10	—	0	3	7
Beet, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	1
Boter, per lb. ...	0	1	6	—	0	1	8
Druiven, per mand ...	0	0	10	—	0	1	5
Eenden, per stuk ...	0	1	2	—	0	1	8
Eijeren, per 100 ...	0	8	0	—	0	9	0
Hoenders, per stuk ...	0	1	6	—	0	1	9
Kool, per stuk ...	0	0	0½	—	0	0	1
Mielies per mud...	0	3	9	—	0	4	0
Peren, per 100 ...	0	0	7	—	0	1	6
Pisangs, per lot ...	0	0	7½	—	0	0	11
Pompoenen, per stuk ...	0	0	2	—	0	0	2
Risjes, per lot ...	0	6	0	—	0	9	6
Varkens ongemest, p stuk	1	2	0	—	1	2	0
Spaanschspek, p stuk ...	0	0	0½	—	0	0	3
Tomaties, per 100 ...	0	0	2	—	0	0	3
Uijen, per mud ...	0	4	9	—	0	4	9
Vijgen per 100 ...	0	0	2½	—	0	0	3
Watermeloen, per stuk ...	0	0	2½	—	0	0	8

VERKOOPINGEN.

FEBRUARIJ.

12.—Zwartrivier, distrikt Caledon, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, enz., in den boedel van wijlen den heer P. C. B. Swart,—H. J. Dempers, Afslager.

13.—Klapmuts Statie, Schapen en Bokken, van P. J. Verdoes,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

13.—Klapmuts Statie, Ossen en Schapen, van J. J. Basson, C.zoon,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

14.—Klapmuts Statie, Ezels en Paarden, van J. D. de Villiers, J. D.zoon,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

14.—Zandgat, nabij Riebeekskasteel, Vaste en Losse Goederen, Granen, enz., van J. J. de Wit,—J. W. Moorrees, Jr. en Co., Afslagers.

15.—Piquetberg, Levende Have, Karren, Ploegen, Tuigen, enz., in den boedel van wijlen den heer S. W. van der Merwe,—P. J. Retief, Afslager.

15.—Wellington, Ezels en Paarden, van J. P. Theron,—J. Fred. Pentz & Co., Afslagers.

15.—Botrivier, Paardeberg, in de Afdeeling Malmesbury, Levende Have, Boerderijgereedschap, enz., van J. J. en J. P. Botha,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

19.—Tulbagh, Huisraad en Winkelgoederen, van B. Arenstijn,—H. A. Fagan, Afslager.

20.—Klavervallei, Afdeeling Malmesbury, Levende Have, Losse Goederen, Boerderijgereedschap, enz., in den boedel van wijlen den heer M. Smuts, Sr.,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

20.—Klapmuts Statie, Paarden en Ezels, van P. J. Retief, W. zoon,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

22.—Klein Wolvedans, Koeberg, Losse Goederen, Levende Have, Boerderijgereedschap, enz., van G. J. Pickard, A.zoon,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

27.—Calvinia, Koorn, Ossen, Schapen, enz., van J. N. van der Merwe en S. W. J. van der Merwe,—P. G. Wege, Afslager.

27.—Malmesbury, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, enz., in den boedel van wijlen den heer G. R. Duthie, J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

Aan Dooven.—Een persoon, van Doofheid en Suizen in het hoofd van 23 jaren duur, genezen door een eenvoudig middel, zal een beschrijving ervan gratis zenden aan eenig persoon die er om schrijft aan Nicholson, 21, Bedford-square, Londen, Engeland.—Adv.

Algemeene voldoening geeft het Rutter's Zadel met gomelastieken veer zetel, toegerust met een patente stijgbeugelstaaf. Zie Advertentie.

De Zuid-Afrikaan.

DINGSDAG, 12 FEBRUARIJ 1889.

DE TRANSVAALSCHE TWEEKAMERWET.

Het Wetsontwerp tot instelling eener Volksvertegenwoordiging, bestaande uit twee Kamers, in de Z. A. Republiek dunkt ons van zooveel belang, dat wij het in zijn geheel in ons blad opnemen. Men zal er uit zien dat de Transvaalsche Regering, die het aan den Volksraad zal voorleggen, een geheel nieuwen weg inslaat en, al bezigt zij de benamingen van Eerste en Tweede Kamer, die ook in Holland gangbaar zijn, met een stelsel voor den dag komt dat, voor zoo ver wij weten, nog nergens beproefd is. Daarin is trouwens geen kwaad. In Europa en de meeste landen door Europeanen gekoloniseerd zijn de toestanden van dien aard dat men er Constituties naar een vrij vast model, en met slechts kleine door plaatselijke omstandigheden vereischte wijzigingen, kan invoeren. In de Z. A. Republiek heeft men toestanden van geheel bijzonderen aard, en wil men de zaken met het oog hierop regelen, dan moet men ook tot nieuwe en tot dus ver ongehoorde maatregelen zijn toevlugt nemen.

Voor het oogenblik is, in de Z. A. Republiek, bestuur en wetgeving vrij wel in handen der burgers die in den vrijheidsoorlog gestreden hebben. Daar nu alle stemgeregtigde burgers regt hebben om bij verkiezingen van Volksraadsleden of van den President hun stem uit te brengen, en men het stemregt bekomt als men vijf jaar burger is geweest, is het herhaaldelijk verkondigd dat men een ommekeer der zaken zien zou, zoodra die delvers en anderen die vijf jaren lang in de Republiek gewoond hebben en als burgers geregistreerd zijn, het stemregt erlangden. Dien ommekeer wil de Regering der Republiek niet, en wat stelt zij nu voor? Dat de Volksraad, die tot Eerste Kamer herdoopt wordt, gekozen zal worden door de tegenwoordige kiezers en hen die door geboorte het burgerregt erlangen, met andere woorden hun afstammelingen en die der nieuwe burgers. Daar nu de meerderheid der tegenwoordige kiezers van Hollandsch-Afrikaanschen bloede is, wordt de heerschappij der Hollandsch-sprekende Afrikaners zeker gesteld, tot op den tijd dat de kinderen der nieuwe maar thans nog niet stemgeregtigde burgers oud genoeg zijn om zelve aanspraak op stemregt te hebben. De tegenwoordige en latere stemgeregtigde burgers zullen een Tweede Kamer, even talrijk als de Eerste, kiezen, die over een aantal onderwerpen, voor vermeerdering vatbaar, Wetten zal kunnen maken. Die Wetten kan de Eerste Kamer, na voorlegging door den Staatspresident of op eigen gelegenheid, in beraad nemen als zij wil; zoo neen, dan is de President gehouden ze na een bepaalden en zeer korten tijd af te kondigen. Zoo ja, wat dan? Dit wordt niet met zooveel woorden in de Wet gezegd, maar er is geen twijfel aan of de bedoeling der Wet is dat als de Eerste Kamer de Wetten door de Tweede gemaakt niet goedkeurt, zij niet afgekondigd en dus ook niet van kracht zullen worden.

Het Tweekamerstelsel wordt in Europésche landen en zelfbesturende Britsche Koloniën aangewend om overhaaste wetgeving, die gevestigde belangen zou kunnen schaden, tegen te gaan. In hoe ver dit doel pleegt bereikt te worden, dat laten wij daar. In de Z. A. Republiek wordt, blijkens het thans gepubliceerde Wetsontwerp, iets geheel anders er meê bedoeld. De nieuwe burgers zullen, door vertegenwoordigers op welker keuze zij weldra den meesten invloed kunnen oefenen, Wetten kunnen maken over een aantal onderwerpen waarvan men meenen kan dat zij er meer belang in stellen, en er beter over oordeelen kunnen, dan de oude; en die Wetten behoeven niet eenmaal de formeele goedkeuring der oude burgers om van kracht te worden. Ziet echter de vertegenwoordiging der oude burgers gevaar in een dier Wetten, dan wordt die Wet niet afgekondigd. In plaats van dus zooals men zich vleide, over vijf jaren de magt in handen te hebben, zal het nieuwe element der Transvaalsche burgerij eerst dan afdoenden invloed op de landszaken oefenen als de kinderen der nieuwe burgers groot zijn geworden.

Wij onthouden ons van aanmerkingen op enkele punten der Wet. Schoon overtuigd dat men lawaai zal maken over de uitsluiting der roomschen buiten de beide Kamers, achten wij dit een zaak van feitelijk zeer ondergeschikt belang; en wij willen thans evenmin uitweiden over de afwezigheid van alle bepalingen omtrent hetgeen gebeuren moet als de Eerste Kamer een Wet der Tweede ten deele onaannemelijk acht, of wel blijkt ze te hebben laten doorgaan zonder de beteekenis er van doorzien te hebben, als over de mogelijkheid dat, daar de nieuwe burgers zoowel als de oude hun stemmen bij de verkiezing van den President kunnen uitbrengen, er tusschen een nieuwen President en de Eerste Kamer een spanning zou kunnen ontstaan die in een omwenteling zou moeten eindigen. Wat wij gaarne erkennen is dat, zoolang President en Eerste Kamer zamenwerken, de Tweekamerwet strekken zal om het nieuwe element der bevolking invloed op de wetgeving te verschaffen, zonder aan het oude de oppermagt te ontnemen waar het niet zonder reden aanspraak op maakt; en nu wij de Tweekamerwet voor ons hebben, zien wij beter nog dan vroeger het gewigt der zamenkomst in die de Presidenten van Z. A. Republiek en Vrijstaat weldra houden zullen.

'T EEN EN ANDER.

Het verheugt ons te zien dat de Bloemfonteinsche *Express* aan de Natalezen beduidt dat zij het geheel mis hebben als zij zich verbeelden dat Natal thans den sleutel der zaken van Z. Afrika in handen heeft, of dat niets gemakkelijker zal zijn dan een verbindtenis tusschen Natal en de Republieken Er heerscht, zegt onze tijdgenoot, in den Vrijstaat, behalve welligt in het Noord Oosten, bitter weinig sympathie met Natal; en dat President Kruger ter wille van Natal de vooruitzigten van zijn Delagoa Baai Spoorweg zal benadeelen, daar is geen kwestie van. De zaak is, voegen wij er bij, dat Natal een lastig mededinger van Delagoa Baai kan worden als men er niet voor zorgt, maar dat mededinging van de Kaapkolonie op den duur onmogelijk is.

Dat het best geschreven blad van Natal aan Kol. Jesser Coope's havenplannen gelooft, dat dunkt ons vreemd, maar men kent den man er niet zoo als hier. Dat hetzelfde blad, aan die plannen geloovende, het land waar de haven zal worden aangelegd aan Natal wil laten trekken, ten einde mededinging te beletten, dat dunkt ons niet vreemd maar onbeschaamd. Deugt Sordwana Baai voor een haven, en kan men vandaar een Spoorweg Oostwaarts aanleggen die betalen zal, waarom zal men dan dit ten behoeve van den Natalschen Spoorweg nalaten? En dan durft men nog in Natal over de zelfzucht der Kaapkolonie klagen!

De *Renbode* beschuldigt ons van Sir Sidney Shippard in een ongunstig daglicht te willen stellen, alleen omdat hij een man is die er vast op staat dat een Naturel zoo wel regt kan hebben als een blanke, en beweert dat wij zelfs aan tastbare leugens hechten die ten zijnen opzigte gedebiteerd worden. Onze tijdgenoot vergist zich geheel. Wij kunnen over de regtskundige bekwaamheden van Sir Sidney Shippard niet oordeelen, maar wij hebben genoeg van hem gezien om hem voor iemand te houden die bitter weinig menschenkennis heeft, en bij wien men onpartijdigheid te vergeefs zal zoeken. Laat de *Renbode* maar eens nalezen wat het door hem gepresideerde Landhof te Mafeking heeft uitgerigt.

De brand te Nieuwland, waardoor het huis van den heer Pilgram vernield is, wordt even als een vroegere brand door de *Wijnberg Times* toegeschreven aan een brandstichter van beroep, en het blad acht het zeer verkeerd dat men niet beter let op zekeren Kayes, een man vroeger wegens brandstichting tot twaalf jaren harde pad veroordeeld maar thans weder op vrije voeten. Wij voor ons zijn van oordeel dat brandstichting hier gewoonlijk veel te ligt gestraft wordt, en dat levenslange gevangenis in den regel de straf behoorde te zijn; maar wij zien niet in hoe men op gevaarlijke personen het oog kan houden, als men geen Wet heeft die het mogelijk maakt hen onder speciaal toezigt der Politie te stellen. Een bepaling ten dien effekte kwam voor in de Landloopers-wet in 1879, maar werd toen door toedoen der heeren Saul Solomon, Fuller en anderen geschrapt. Zou de Regering niet thans, nu de invloeden van die dagen voor betere geweken zijn, op nieuw iets dergelijks kunnen voorstellen?

Dat de Koloniale Regering terstond de Bethulie Spoorweglijn in den Oranje Vrijstaat laat opmeten, daar hebben wij niets tegen, en komt zij met een Wet voor den dag om in verband met die linie er een tusschen Burgersdorp en Bethulie te maken, zoodat Oost Londen in regtstreeksche Spoorwegverbinding met Bloemfontein komt, dan volgt zij, onzes inziens, een gezonde politiek. Wij raden intusschen de bevolking der Westelijke districten om ook voor hun eigen belang te zorgen. Oost Londen over Bethulie, de Kaapstad en de wijndistricten over De Aar en Naauwpoort met Bloemfontein verbonden, dat is een staat van zaken die stellig verkeerd zal werken, en hoe eerder men zich in het Westen hier duidelijk over uitspreekt, des te meer kans is er op spoedigen aanleg dier regtstreeksche linie naar Colesberg die wij reeds meermalen hebben aanbevolen.

De heer A. S. du Plessis, het nieuw gekozen parlementslid voor Albert, heeft onlangs te Steynsburg een voorlezing over het merino schaap in de Kaapkolonie gehouden, die wij in een volgend nommer uit het Burgendorpsche blad zullen overnemen. Men ziet er onder anderen uit dat hij, nu het blijkt dat Brandziekte door een insekt komt en besmettelijk is, de Brandziekte Wet volstrekt noodig acht. Dit verblijdt ons ten zeerste, want als boeren van den ouden stam, die in hun eigen districten de algemeene achting genieten, zich aan den kant van de voorstanders der Wet scharen en dit openlijk verkondigen, dan zal dit stellig op den duur ook hen die thans tegen de Wet zijn, doen inzien dat er iets nuttigs in moet zijn; en wat een Kaapsche boer voor de boerderij nuttig acht, dat zal hij niet van zich wijzen.

De Kaapstadsche Tak van den Afrikaander Bond houdt heden, Dingsdag namiddag om 4 uur, een vergadering ten kantore van de heeren De Waal en de Kock, Burgstraat, ten einde de Beschrijvingspunten voor de aanstaande Provinciale vergadering en andere belangrijke zaken te bespreken.

Te Willowmore zal, wegens gebrek aan het noodige, dit jaar geen Landbouw Tentoonstelling gehouden worden.

Ds. Muller's laatste brief tegen dien van "Veritas" zal in ons volgend nommer verschijnen.

De Ned. Gereformeerde Kerk te Kimberley is door de bemoeijingen van Ds. Kestell, gepaard aan het herstel der welvaart, van alle schuld die op naar gebouw rustte gezuiverd.

De heer Dillon, M.P., word gezegd hier binnen kort verwacht te worden, om "home rule" in Z. Afrika wakker te houden.

De heer Scott, Koloniaal Resident in Pondoland, heeft volgens het Kokstadsche blad wel een protest van het Groot-opperhoofd Sigcau tegen zijn verblijf in het land bekomen, maar het was in zeer beleefde bewoordingen gesteld.

Zelfmoord.—Volgens de *Uitenhage Times* is de heer S. C. Bellingham, een welbekende boer, kort na zijn terugkomst van Humansdorp, waar hij een plaats had gekocht en waar hij onwel van daan kwam, vrij plotseling overleden, en wel onder zulke omstandigheden dat men gelooft dat hij zich met strychnine vergeven heeft. De uitslag van de lijkschouwing was echter nog niet bekend.

Dr. Davies, de man die zich in Grahamstad als een der verachtelijkste smeerlappen heeft laten kennen die ergens ter wereld te vinden zijn, is thans, volgens een tijdgenoot, als predikant in een van je gezochtste Kapellen in Londen werkzaam. Waar lijkt dat naar!

Een nieuwe Presbyteriaansche Kerk is Zondag in "Oddfellows' Hall," Pleinstraat, geopend, en daar de predikant, Ds. Mitchell, zijn gemeente nog maar weinig kent wordt er heden avond een vruchtenmaal ter zijner ontvangst gehouden, dat ook door predikanten van andere gemeenten zal worden bijgewoond.

Wol.—Het Dordrechtsche blad bevat een brief uit Guba, ten effekte dat die wolboeren aldaar die hun wol regtstreeks naar de Londensche verkoopingen zenden, gewoonlijk ½d à 1d. meer per lb. krijgen dan wat de kooplieden er voor geven, en dat één boer hierdoor in anderhalf jaar £60 gewonnen had, een som in deze tijden niet te versmaden.

Een Uitenhaagsch huwelijk.—Uit een Uitenhaagsch blad zien wij dat Generaal Nixon's eenige dochter, Ellen Lavinia Philadelphia, gehuwd is met den heer F. E. W. Roberts, wiens grootvader ook een Generaal was. De jonggetrouwde dame, die somtijds met haar vader en moeder in Parlementstijd hier was, is wegens haar vader's gastvrijheid niet onbekend aan het Kaapsche publiek.

Kaapsche Landbouwgenootschap.—In onze advertentie kolommen verschijnt eene belangrijke kennisgeving van bovengenoemd Genootschap, die wel de aandacht waard is van hen die van voornemen zijn paarden, schapen, beesten, vruchten enz. enz., naar de Tentoonstelling te zenden. Tevens wordt men verzocht zonder uitstel inschrijvingen aan den Secretaris, den heer Robt. Templeman, 24 Strandstraat alhier, te sturen.

Sub-inspecteur Lucas, tot dus ver van de Politie alhier maar thans tot Inspecteur der Waterpolitie bevorderd, heeft Vrijdag avond van de leden der Politie een adres, een klok met toepasselijk opschrift en een gouden ring als gedachtenis ontvangen. Sergeant Kenney was woordvoerder, en ook het hoofd der Politie, de heer Wright, was aanwezig en gewaagde van de verdienstelijke wijze waarop de heer Lucas zijn pligten vervuld had.

Ongeluk.—Zekere Petersen, aan het Spoorweg Departement alhier gebezigd om treinen van de eene rails op de andere te brengen, bleef Zaturdag namiddag met de hiel van zijn stevel tusschen de rails vast zitten, en voor hij zich los kon trekken raakte hij onder een vrachtwagen. Hij was erg bezeerd, en toen men hem naar het Somerset Hospitaal gebragt had overleed hij weldra. Hij was uit Sleeswijk Holstein en als matroos naar hier gekomen, en eerst een paar dagen geleden had hij aan een vriend gezegd dat hij aan zijn moeder zou schrijver, die in geen drie jaren een brief van hem gehad had.

Knysna.—Een circulaire van den heer Hutchins, Conservatuur van Bosschen, ten effekte dat een licentiehouder self zijn hout kappen of anders zich verantwoordelijk voor de daden van zijn houthakker moet stellen, heeft de houthandelaars aan de Knysna zeer vertoornd, en zij hebben terstond een petitie er tegen aan den Com. van Op. Werken gezonden. De heer Gert van Rooijen, van Hanglip, die zich in een wagen naar zijn woning begaf en een gevaarlijk pad koos, is door het omvallen van zijn wagen aan zijn eind gekomen, wordende zijn ruggegraat door den wagen, die op hem neerkwam, gebroken.

Het bal, Vrijdag door den heer A. Ohlsson, M.L.A., Consul Generaal voor Zweden en Noorwegen, ter eere van kapitein en officieren van het Zweedsche oorlogschip in de Baai in de Koopmansbeurs gegeven, was een groot succes. De zaal was prachtig versierd, en alles, ook het supper in een der zijzalen, op de meest rijkelijke wijze bezorgd. De uitnoodigingen bedroegen 500, en daar er, buiten de Zweedsche officieren, ook die van het Fransche oorlogschip en een menigte officieren der Britsche Zee- en Landmagt aanwezig waren, allen in uniform, zag alles er regt schitterend en vrolijk uit.

De Nationale Maatschappij (Paarl).—Gisteren namiddag hield deze Maatschappij eene vergadering toen de volgende twee aanbiedingen ter tafel werden gelegd:—No. 1 van den heer Barnato. Hij zou de maatschappij reflotteeren met een kapitaal niet te boven gaande £170,000, waaruit aandeelhouders zullen krijgen 100,000 ten volle opbetaalde aandeelen; £20,000 werkend kapitaal; £50,000 voor hemzelve voor reflottatie. No. 2. Het voorstel van den heer Lowinski was als volgt: £100,000 voor tegenwoordige aandeelhouders; £25,000 werkend kapitaal; £25,000 voor Lowinski; £35,000 reserve. Het voorstel van den heer Barnato werd aangenomen, doch er werd protest tegen het gesluit aangeteekend.—*P. D. Advertentieblad.*

Richmond.—Zeer heftige regens zijn aldaar gevallen, die niet weinig schade aan gebouwen heeft berokkend. Voorts melden de plaatselijke bladen twee ongelukken door verdrinking, het een in Brakrivier (Ongerrivier), waar de heer Jacs. Burger, van Driefontein, in verdronk, terwijl hij bij het baden zijn zwemkunst wilde toonen. Hij had geen sterke zenuwen, en men meent dat de vermoeijenis van het swemmen hem een toeval heeft doen krijgen. Zijn lijk werd later gezien, maar de rivier was intusschen afgekomen, en men kon het niet aan wal brengen. Het andere is dat van den heer S. P. Roex, een veelbelovenden negentienjarigen boer, die te paard een dam was ingegaan, en wiens paard stortte, zoodat hij onder water raakte en, geen zwemmer zijnde, verdronk.

De Stadsraad heeft gisteren een buitengewone vergadering in zake de Begrooting gehouden. De Begrooting van Op Werken ging er door. Op het traktement van den Ingenieur en Superintendent der Waterwerken (£500) wilde de heer Hofmeyr £50 bezuinigen, maar hij vond geen secondant. Dan had men den aankoop van den grond van den Schouwburg in Burgstraat, waar men de Brandweer een onderkomen wil bezorgen. De grond had £1,000 gekost, en nu wilde men nog £2000 voor de bouwerij; maar de heer Ashley was van oordeel dat men, de muren gebruikende die er nog stonden, niet meer dan £1,000 er voor zou behoeven, en de heer Hofmeyr geloofde dat in elk geval £1,000 voor een gebouw voor de Brandweer genoeg was. Zijn amendement in dien zin werd echter verworpen, en verder liet men alles blijven zoo als het was, behalve dat men de achterstallen der Huisbelasting van Openbare naar Waterwerken overbragt.

Overleden.—Vrijdag overleed te Beaufort Villa, Claremont, een der oudste en bekendste ingezetenen van dit schiereiland, de heer H. C. Jarvis. Hij was in zijn 86ste jaar, en in zijn laatsten tijd hoorde men weinig van hem, schoon hij nu en dan over zaken de wijnhandel betreffende nog geraadpleegd werd. Hij was namelijk in den goeden ouden tijd toen Kaapsche wijn nog niet door Gladstone's handelsverdrag met Frankrijk van de Londensche markt geweerd was, een der grootste en ondernemendste wijnhandelaars hier ter stede, en wij herinneren ons de dagen toen er geen Landbouwtentoonstelling in het Westen kon plaats hebben, of de heer Jarvis loofde een prijs voor den besten wijn van een of andere soort uit. Dit was echter niet het eenige waarom hij hier een man van aanzien was. Toen de Britsche Regering ons land tot een Strafkolonie wilde maken, toen werd hieraan door Engelschen zoowel als Hollandsche Afrikaners weerstand geboden, maar het duurde niet lang of een deel onzer Engelsche kooplieden scheidde zich af, omdat zij de strenge maatregelen tegen de Regering, door Fairbairn en anderen doorgedreven, niet goed keurden. Tot hen behoorde de heer Jarvis niet. Integendeel, door zijn standvastigheid in de zaak werd hij hier uiterst populair, en schoon het hem niet gelukte om bij de eerste Parlementsverkiezingen alhier in den Wetgevenden Raad te worden gekozen, koos hem de Kaapstad tot lid der Wetgevende Vergadering. Niet lang duurde het echter of hij verwisselde deze met den Raad, waar hij jaren lang lid van was, en waar hij, in den toenmaals heerschenden strijd tusschen Oosten en Westen, zich een sterk voorstander van de eenheid der Kolonie en ook anderssins een zeer nuttig lid toonde. Ook in de vroegere Havencommissie en den Stadsraad was hij werkzaam, en overal kenmerkte hij zich, even als zijn schoonzoon Sir J. Molteno, als een vriend van vrijheid en vooruitgang. Zijn begrafenis had Zondag namiddag plaats.]

De telegraaf van Piketberg naar Porterville is, volgens een telegram in de *Cape Times* klaar en in werking.

Een Parlementslid en zijn kiezers.—De heer A. S. du Plessis, M.L.A. voor Albert, roept in een brief in het Burgersdorpsche blad de Bondstakken van zijn kiesdistrict op om, daar er weder veel aan veediefte wordt gedaan, hem opgaaf te doen van de geleden verliezen.

De Bethulie lijn.—Te Oost Londen is een telegram ontvangen, ten effekte dat de Koloniale Regering van de Vrijstaatsche verlof had gekregen een lijn van de Bethulie brug Noordwaarts, tot een punt 35 mijlen van Norval's Pont, op te meten, en dat de heer Willcox hier weldra meê beginnen zou.

Wat een vooruitzigt!—Het *Journal* wil dat, als de heer Merriman als M.L.A. voor Namaqualand bedankt, de heer A. Douglass zich aldaar verkiesbaar zal stellen. Het bedanken van den heer Merriman zal in elk geval een zeer groot verlies voor het Parlement zijn, maar hem door dien blaaskaak van een Douglass te zien vervangen, dat is een vooruitzigt waar wij voor sidderen.

De Kaap komt in aanzien.—De "Peninsular Oriental" Stoombootmaatschappij zal de proef nemen met stoombooten langs de Kaap naar Melbourne en Sydney te zenden. De eerste dier stoombooten zou Zaturdag ll. vertrekken, en men gelooft dat vooral lieden die voor hun gezondheid een zeereis doen willen, er passage op zouden nemen.

Oost Afrika.—De Wet bij den Duitschen Rijksdag ingediend tot bescherming der Duitsche belangen en bestrijding van den Slavenhandel aan de Oostkust van Afrika, eischt hiervoor een uitgaaf van niet boven de £100,000, en Kapt. Wissmann, die naar de Oostkust zal gezonden worden, zal als Regeringscommissaris aan den Rijksdag de noodige inlichtingen over de zaak verschaffen.

Graaff-Reinet.—Een zachte regen viel gisteren nacht en heden. De lucht is overtrokken en donker, dat nog veel regen doet verwachten. Het veld is bijzonder fraai en deze regen zal het land van melk en honig doen overloopen. De handel blijft steeds slap, en voor boerenprodukten is geen prijs. Haver 3s. tot 4s. per 100 lb.; boter, van 4½d. tot 9d. per lb.; koorn, 13s. tot 14s. per mud; garst, 10s.; mielies, 18s per mud; meel, 20s.; groenten volop en zeer goedkoop.—*Graaff-Reinetter.*

Zakkenrolders zijn op de lijn tusschen P. Elizabeth en Uitenhage, en een landsbeambte die vakantie had met den trein reisde en zijn kaartje moest toonen, bevond plotseling dat hij zonder zijn beurs was. Zekere teekenen tusschen twee Joden in den trein gewisseld wekten de aandacht van den beambte en een vriend, en weldra vond de beambte zijn beurs terug in een zak dien hij reeds goed doorzocht en toen niets er in gevonden had; maar er was één banknoot van de Standard Bank, waarvan hij het nommer niet kende, uit verdwenen.

Adressen.—Dr. Dale klaagt in een brief aan de *Cape Times* over de menigte brieven die hij aan zijn kantoor krijgt, zonder dat hij onbekend met de adressen der zenders, weet aan wie hij zijn antwoord moet zenden. Dikwijls is de brief leesbaar maar de naamteekening geheel onleesbaar geschreven; dikwijls nemen voorletters de plaats der naamteekening in; en komt de brief van Rietvlei of Klipfontein, dan wordt er gedurig vergeten om er bij te voegen in welk district de plaats gelegen is die zich in een zoo algemeen gedragen naam verheugt.

Fort Beaufort.—Aldaar heeft een heftige storm gewoed, met regens zoo erg dat in het lagere gedeelte der stad de bewoners bijna uit hun huizen gespoeld werden. Een jong blank meisje te Yellowwoods, dat in den storm eenige bokken huistoe zocht te drijven, is, naar het plaatselijke blad verneemt, in een spruit verdronken. Hetzelfde blad klaagt ten zeerste over het afmattende werk dat thans door de telegrafisten moet verrigt worden, want men weet dat Fort Beaufort een belangrijk telegrafisch middelpunt is. Het verlangt dat de Regering in zekere gebouwen die aan het Rijk behooren, een school van telegrafisten zal oprigten, om op den duur in de bestaande behoefte van het telegraafwezen te voorzien.

Het overlijden van Ds. J. H. W. Schuman, vroeger in verband met de Ned. Gereformeerde Kerk werkzaam en laatstelijk predikant bij de Independenten te Cradock, wordt in de *Graaff-Reinetter* gemeld. Oorspronkelijk in Holland, zijn geboorteland, tot apotheker opgeleid voelde hij zich door het Zendingswerk aangetrokken, maar bleef hij op de hoogte van zijn oorspronkelijk vak, en deed hij ook als zendeling veel voor de gezondheid zijner kudde. Hij was achtereenvolgens te Aberdeen, te Murraysburg en te Uniondale werkzaam, op welke laatste standplaats hij een zeer uitgebreid Zendingsgebied, tot Tsitsikamma toe, onder zich had; maar zijn gezondheid was op den duur hier niet tegen bestand, en hij nam dus een beroep naar Cradock aan. "Voorbeeldiger herder," zegt de *Graaff-Reinetter*, "en opregter, nauwgezeter Christen zal men moeijelijk aantreffen."

Nog een effektenbeurs.—Naast de effektenbeurs der groote pieten wordt er hier nog een andere opgerigt, waarvan de eerste leden als stichters 5 guinjes, de latere 10 guinjes 's jaars zullen moeten betalen. Zij zal als Maatschappij met een kapitaal van £10,000, in aandeelen van £1, waarvan reeds de voor het publiek bestemde helft genomen zijn, onder de Wet op de Beperkte Verantwoordelijkheid geregistreerd worden. Vrijdag avond werd het besluit tot oprigting der Beurs door een talrijke vergadering in het Witte Huis gehouden, waar Burgemeester Woodhead presideerde, en waar tot leden van het Comité gekozen werden de heeren Woodhead, Barnes, Silberbauer, Melt Roux, G. C. Behr, J. Scott, Lindenberg, Kingon, O'Dowd, Harris, Day, Riddelsdell en Haylett. De heer Bossey werd tot tijdelijk Secretaris, de heer Silberbauer tot regtsgeleerd raadsman gekozen.

Worcester.—"Het aantal Syndikaten," zegt de *W. Advertiser*, "op het oogenblik in Worcester bestaande, is werkelijk enorm, voor eene plek als onze stad. Bijna iederen dag hoort men van een nieuw, en aandeelen worden er met graagte ingenomen, en somtijds onmiddellijk tegen goede premiën weder van de hand gezet. Het aantal makelaars neemt ook steeds toe en wij kunnen bijna zeggen zij zijn bij dozijnen te tellen. De laatste, die in het veld trad, was de heer Villiers Harris." Buiten het vroeger door ons vermeld Esselen's Syndikaat vindt men een Thorn Castle Prospecteerders Syndikaat (beperkt) en een Virginia Gouddelvings Syndikaat in het blad vermeld. Het eerste, dat in Zoutpansberg wil prospecteren, heeft 100 aandeelen van £100 elk, waarvan 70 zijn opgenomen en 30 in reserve blijven. Voor het andere zijn door den heer Gumpold delfplekken uitgenomen, en het kapitaal zal bestaan uit 250 aandeelen van £10 elk, waarvan de oprigters 100 zullen behouden, en 75 binnen, 75 buiten Worcester zullen worden uitgegeven, mogende de oprigters hun aandeelen in de eerste zes maanden niet verkoopen. Ook te Hexrivier Oost zijn de boeren bezig met een Goudmaatschappij te vormen.

Z. A. Republiek.—De *Volksstem* van 4 ll. deelt in een bijvoegsel de Tweekamerwet mede die men in ons blad van heden vindt, maar zegt er geen woord over. Daarentegen blijkt hij zeer ongerust te zijn over de bewoordingen van het Spoorwegbesluit van den Vrijstaatschen Volksraad, omdat daarin van een Spoorweg naar Vaalrivier gewaagd en niet met zooveel woorden gezegd wordt dat de verlenging van Bloemfontein Noordwaarts niet dan met toestemming der Z. A. Republiek zal plaats hebben. Maar gelooft onze tijdgenoot dan niet aan het verlangen der Vrijstaters om met de Z. A. Republiek hand aan hand te gaan? Uit de *Observer*, die op denzelfden dag uitkomt, zien wij dat dien morgen de Effektenbeurs te Pretoria door President Kruger plegtig geopend was, gevende Z.H.Ed. zijn vreugde te kennen dat er overal in de Republiek gelegenheid kwam om bezigheid te doen die vroeger elders werd gedaan. De *Volksstem* bevat verder het volgende: "Het Zaturdag plaats gehad hebbende onweder, dat vlak boven Pretoria woedde, en vergezeld ging van zeldzaam sterke regens, eischte wederom eenige slagtoffers. In de nabijheid van het Kerkhof, waar zich eenige Kaffers bevonden, sloeg de bliksem neer, en doodde drie van hen, terwijl 2 gekwetst werden. Aan de steenovens bij de Johannesburg poort werden mede acht Kaffers gedood."

Umbandine.—Een berigtgever van de *Transvaal Observer* heeft een onderhoud gehad met den heer Thorburn, die Umbandine beschreef als veel vrouwen er op nahoudende maar een regt goed echtgenoot en vader. Het was onwaar dat hij aan den drank was. Slechts als hij ging jagten nam hij een klein snapsje, en verder dronk hij wel bier en champagne maar zoo matig dat de heer T. hem slechts eenmaal, bij een oogstfeest, een heele kleine beetje boven zijn theewater gezien had. Hij kleedt zich evenmin op zijn Europeesch als op zijn Swazisch, maar in den regel is hij in paradijskostuum, dat hem, daar hij een flink ontwikkelde vette kerel van een losse vijf-en-dertig jaar is, heel netjes staat. 't Is echter niet uit zuinigheid dat hij dit kostuum verkiest, want zijn inkomen wordt door den heer T. op wel £8,000 à £9,000 begroot.

Bechuanaland.—De Eerw. A. J. Wookey klaagt bitter in de *Christian Express* over schandalen in verband met besnijdenisfeesten die zoowel in Sechele's land als zelfs in Britsch Bechuanaland plaats grijpen, en over mishandelingen van beweerde tooverheksen in Sechele's land. Toen een zendeling, wien het trouwens gelukte twee dier vrouwen te redden, zich bij Sechele over de zaak vervoegde, vertelde hem Sebele, de zoon van het opperhoofd, dat hij niet noodig had om zich met de zaak te bemoeijen, want de Bakwene handelden naar hun eigen gebruiken en bedankten er voor om zich door blanken te laten gezeggen. Zoo wij ons wel herinneren was het diezelfde Sebele die, tijdens Sir Charles Warren's bezoek te Molepolole, zich tegen het Protectoraat verklaarde, en het zal ons benieuwen of Sir Sidney Shippard met hem klaar komt. Zoo neen, dan zal er van het Britsch gezag in het Protectoraat weinig teregt komen, zonder dat de Britsche belastingbetalers nog vrij wat dieper in hun zakken moeten tasten dan Lord Knutsford thans verlangt.

Te Wijnberg is verleden week een regtszaak van eenig belang voor den Magistraat geweest. Mevr. Bainbridge werd namelijk door den Gemeenteraad aangesproken om betaling van tusschen de drie en vier pond als eigenaars- en bewonersbelasting op zekere huisjes die zij bezit. De heer Bainbridge, die voor zijn vrouw optrad, verklaarde dat zij £1 2sh. schuldig was, welke som hij ook vóór de dagvaarding had aangeboden, maar zeide de rest niet schuldig te zijn, en wel ten deele omdat sedert eenigen tijd de huisjes aan het Britsche Departement van Oorlog verhuurd waren, en dus vielen onder de kategorie van belastingvrije eigendommen, ten deele omdat sommige der huisjes vroeger wel bewoond waren geweest, maar dat het Gemeentebestuur de bewonersbelasting van de huurders had moeten invorderen. De heer Brittain, die voor eischers optrad, wees er op dat Mevr. Bainbridge een mooije huur van Regeringswege kreeg, en betoogde dat in geval van verhuring de belastingvrijheid niet gold, maar de Magistraat, schoon wat de bewonersbelasting (3s. 3d.) betrof verweerder in het ongelijk stellende, vereenigde zich met de bewering omtrent belastingvrijheid van alle plekken van Regeringswege bezet, en deed dus wat het grooter deel der geëischte som aanging, uitspraak voor verweerder, met kosten. Volgens de *Wijnberg Times* zal het Gemeentebestuur van de uitspraak in appèl komen.

Mankoroane die thans te Taungs, onder toezigt der Britsche Regering, voor £25 's maands de Batlapin natie regeert, heeft een bezoek gehad van een correspondent van een dagblad, die echter, zelfs met hulp van een tolk, niet veel anders uit hem krijgen kon dan dat er geen oorlog was en hij niet wist wanneer er een komen zou. Toen hij hem vroeg, "wel Koning, hoe gaat het?" was een brom zijn antwoord, en wat er in dien brom zat dat kon hij niet vertellen. Wel ontkent hij de waarheid der bewering dat Mankoroane een zware dronkelap is. Integendeel, zelden ziet men hem dronken, en wel eenvoudig omdat hij geen drank krijgen kan, zijnde het, in weerwil van zijn koningschap, verboden om zelfs aan hem, als Naturel, drank te verkoopen. Dat het gevoel hiervan tot den brom aanleiding kan hebben gegeven, dat schijnt den correspondent niet in de gedachte te zijn gekomen, maar koning te zijn en geen wijn te mogen drinken, dat dunkt ons een treurig bestaan. Sir Sidney Shippard had een bezoek aan Taungs gebragt, wegens een klagt dat Mankoroane den zendeling Brown niet toeliet in de buitendorpen te preeken. Mankoroane ontkende dit, zich er op beroepende dat hij zijn eigen kinderen bij den heer Brown op catechisatie had, en het einde was een verklaring van den Administrator dat de twee partijen voortaan op beteren voet met elkander moesten leven. De Hofzaal, waar de zaak behandeld werd, was vol Bechuana's, en de correspondent vond dit maar half pleizierig voor zijn reukzenuwen.

ORANJE VRIJSTAAT.

De *Express* heeft een artikel waarin wordt aangedrongen op maatregelen om de delverijen in den Vrijstaat met meer kracht te drijven dan thans geschiedt, nu geheel Jagersfontein in handen van twee Maatschappijen is, die van de 1,100 delfplekken aldaar slechts 240 bearbeiden. Onze tijdgenoot herinnert daarbij aan een vroeger Volksraadsbesluit om, als het bleek dat er een zamenspanning tot geheele of gedeeltelijke sluiting van mijnen bestond, een Wet te maken die dit belette. Men weet intusschen dat het bij diamantdelverij er op aankomt om niet zooveel steenen te winnen dat de markt te ruim voorzien wordt. In een ander artikel wordt Natal netjes op zijn plaats gezet, en een betoog geleverd dat het zich niet moet verbeelden de sleutel van Z. Afrika te zijn, en met de Republieken verbindtenissen te kunnen sluiten als het maar wil.

Zweden had zijn nachtegaal in Jenny Lind; als Vrijstaatsche nachtegaal wordt jongejuff. Fraser genoemd, oudste dochter van den Voorzitter van den Volksraad, die onlangs uit Europa, na haar opvoeding voltooid te hebben, is teruggekeerd, en op een concert door haar zang een merkwaardig effekt heeft gemaakt. Wij hopen dat als haar vader weder als lid eener deputatie naar hier komt, hij haar meê zal brengen.

Uit Philippolis wordt geklaagd over slordigheid in het behandelen van regtszaken. Hoofdregter De Villiers, anders waarlijk niet streng uitgevallen, heeft er ter Hove, toen een zaak in revisie kwam, verklaard dat men niet kon eischen dat een akte van beschuldiging, door een Landdrostklerk opgesteld, even goed in orde zou zijn als een uit het kantoor van den Staatsprocureur, maar dat men toch verwachten kon dat er geen totale afwezigheid van gezond verstand in zou gevonden worden. Een kleurling die voor een ander een valschen pas had gemaakt, maar alleen om hem in staat te stellen in het dorp koffij te koopen, is door de jury schuldig gekend en heeft zes maanden gekregen, schoon de Hoofdregter zijn twijfel te kennen gaf of een daad die eigenlijk niemand schaadde, als misdaad kon beschouwd worden. Voorts bevat de *Express* nog het volgende:—

De heer Hartogh, die naar Bloemfontein gekomen is om den Stadsraad een plan voor te leggen, waardoor Bloemfontein zou worden voorzien van een standhoudenden, voldoenden en goedkoopen watervoorraad, vertrok Woensdag jl., naar Johannesburg. Het verblijdt ons te kunnen zeggen dat het bezoek van den heer Hartogh, voor zoover hij zelf de hoop koestert zijn voorstel tot verwezenlijking te zullen brengen, een succes is geweest. Het voornemen van dien heer, die zich tot dat doel van den heer P. Lynch, op de plaats Springfield, een zeer kostbaar waterregt heeft verzekerd, is om Rhenostersspruit op te dammen, het water tot de vereischte hoogte op te pompen en de benoodigde 8 mijlen pijpen te leggen, waardoor Bloemfontein met het water reservoir zal worden verbonden. De waterval en dientengevolge de kracht van den waterstroom zal verder genoeg zijn om als drijfkracht te voorzien om Bloemfontein electrisch te verlichten. De termen der concessie zijn in zooverre liberaal, als ze den maximum prijs voor het water bepalen op 1s. per 100 gallons, verzekerende daarbij de minimum kwantiteit van 40 gallons per hoofd en per dag, latende de individueele deelneming geheel en al eene kwestie van keus.

Twee nieuwe Concept Ordonnanties zijn in de *Gouvernements Courant* gepubliceerd, de een om de Brandziekte Wet, de andere om de Omheiningswet verpligtend te maken. Beide zijn zij door Volksraadsleden en dat wel, naar hun namen te oordeelen, boerenleden voorgesteld: de eene door de heeren J. M. Wessels, J. P. Roux en F. M. A. du Toit, de andere door de heeren Z. J. de Beer, C. H. Wessels en J. P. Roux.

De *Friend* verheugt zich niet zonder reden over de financieele toestanden des lands. In de zeven eerste maanden van het financieele jaar, dat met Maart begint, is het inkomen van £91,677 in 1887—1888 tot £104,436 in dezelfde maanden van 1888—1889 vermeerderd, terwijl de uitgaven een[illegible] verminderd zijn, nl. van £78,994 tot £77,773. Het is intusschen vreemd dat er nog geen opgaven van de latere maanden zijn.

HOOG GEREGTSHOF.

(Voor de drie Regters en twee Regters Presidenten.)

MAANDAG, 11 FEBRUARIJ.

WIARDA vs. STANDARD BANK.

Appèl van het Oostelijke Hof. Uitspraak: De Hoofdregter zeide dat de Standard Bank in het Lager Hof als wettelijke houdster van een wissel van £4,513 11sh. verweerder voor genoemd Hof gedagvaard had als trekker en ontvanger er van. De wissel was getrokken tegen 100 aandeelen in De Beer's Maatschappij, "scrip" bijgevoegd. De verdediging was dat de wissel betaalbaar gemaakt werd, onderhevig aan het leveren van de "scrip" in behoorlijke orde, op of vóór 7 Mei 1888. Op deze voorwaarden werd de wissel aanvaard door verweerders, die daardoor toestonden aan eischer te betalen het bedrag van den wissel, op voorwaarde dat de "scrip" geleverd zou worden zooals voorgemeld. Het Lagere Hof besliste dat de verdediging niet kon gehandhaafd worden en hierin stemde hij ten volste overeen. Regter Jones had wel hiertegen gesproken, doch het schijnt dat hij twijfelde of het een behoorlijke wissel was en of het niet moest beschouwd worden als een eenvoudig contract, de Bank in geen ergeren toestand plaatsende, dan die ingenomen door den trekker. Doch het document werd als een behoorlijke wissel beschouwd. Uit de Engelsche Wetboeken was er niet veel getuigenis te putten, doch hij kon een dergelijke zaak aanhalen in het geval van Leather vs. Simpson. Nogtans, uit zijn oogpunt beschouwd was het van geen belang of het een behoorlijke wissel was of niet. Door het aanvaarden had hij een voorwaardelijk contract met de Bank aangegaan en die voorwaarde was de overgave van de 100 De Beers aandeelen. De "scrip" werd weggenomen van den wissel, doch was in de Bank, en eischer kon ze gaan zien hebben of zij in orde waren, als hij het wilde. Alhoewel achterteekening aan den wissel ontbrak was het toch niet daardoor waardeloos gemaakt en dit zou het eenigste geval geweest zijn waar zulk een zaak met regt kon gevoerd worden. Eischer kon niet den persoon op wien de wissel getrokken was, dagvaarden, tenzij verweerder aan de voorwaarden niet voldaan had. Had de Bank de voorwaarden vervuld? Men zei dat de Bank door de scrip van het wissel te scheiden, schuldig was aan een valsche voorstelling gemaakt te hebben. Doch dit docht hem was niet het geval, voor redenen voorgemeld. Ook kon hij geweigerd hebben het te aanvaarden, zonder dat de scrip er bij was. Verder, het zou een ongehoord beginsel zijn al het Hof ging neerleggen dat de Bank moest waarborgen dat de scrip in orde was. Naar zijn oordeel dus was verweerder schuldig aan de Bank, als houder van den wissel. Het appèl was dus uitgeworpen met kosten.

De andere regters stemden overeen, en daar hun redevoeringen niets anders inhielden geven wij ze niet.

CURATOREN (VAKHEELS) VAN EEN INDISCH-MAHOMEDAANSCHE GEMEENTE vs. DEN IMAM DAOUT.

Deze zaak kwam voor het Hooger Hof te Kimberley en werd daar beslist ten gunste van verweerder. De Indische gemeente appeleerde.

De Hoofdregter in zijn uitspraak zeide dat dit een appèl van de uitspraak van het Hooge Hof was, waar de Indisch-Mahomedaansche gemeente een eisch ingesteld had van £500 schadevergoeding en een eeuwig edict verweerder te beletten hen te hinderen, of op hun preekstoel te officieren. Verweerder was een metselaar en tot 1888 de Imam. Op 15 Aug. echter had de Indische gemeente een vergadering gehouden en bij een meerderheid van 58 tegen 2 besloten hem niet langer op hun preekstoel toe te laten. Er was een discussie over de beteekenis van het woord "vakheels" in betrekking tot de Londen Z. Afrikaansche Exploratie Maatschappij, doch het was niet noodig zich hierin te verdiepen. De zaak was niet zoo veel omtrent wie de wettelijke eigenaars van de moskee waren dan of de Imam kon officieren. De Vakheels hadden stellig geen regt Imams aan te stellen of te ontslagen als er bepaalde stichters van de moskee's waren. In deze zaak kon men onmogelijk het regte over de stichters bekomen en dus was het noodig voor de vakheels de geheele gemeente te raadplegen eer dat zij zulke maatregelen namen. Zij waren tegenwoordig bij de verkiezing van den Imam. Later kwam een man meer geleerd dan de Imam Daout en de Indianen ondersteunden hem, een vergadering van Indianen werd gehouden en Daout werd ontslagen. In korte woorden, de Maleiers hadden vrijen arbeid gegeven, zij hadden geld gegeven, ter oprigting van de Moskee, en uit 12, die zich borg stelden voor salaris voor den priester, waren er 5 Maleiers, dus konden de Indische vakheels niet zoo ver gaan zonder de Maleiers in acht te nemen, te meer daar de oude Moskee in Coughlanstraat gebruikt werd als een school. De Vakheels hadden een vergadering van Indianen geroepen en daarop werd Imam Daout ontslagen. Dit docht hem was onwettig, zij behoorden een vergadering van Maleiers ook belegd te hebben. Dus het Hooge Hof was geheel geregt in zijn uitspraak. Het appèl uitgeworpen met kosten.

(Voor de drie Regters.)

WILSON vs. DEMPERS.

Addv. Schreiner en Watermeyer voor eischers, advv. Innes en Du Toit voor verweerder. Het was een zaak ingesteld om overlevering van 52 aandeelen, of schadevergoeding voor verlies geleden door het niet leveren van de aandeelen. De omstandigheden, zooals door adv. Schreiner uitgelegd, waren ongeveer als volgt; WelEerw. Rabe van Malmesbury had 52 aandeelen in de Worcester Exploratie Goudmaatschappij. Eerw. Dempers van de Paarl had eens met voorgenoemden heer over die aandeelen gesproken. De heer Wilson van de Paarl was hem (Dempers) eens komen vragen of hij hem niet Worcester Exploratie aandeelen kon krijgen. Hij zei dat de heer Rabe aandeelen had, die hij misschien zou verkoopen tegen £10. Den volgenden dag zou hij naar Malmesbury gaan per trein; toen had de heer Wilson hem gezegd dat hij zou betalen voor een kar als hij het zou regt maken met Rabe. De heer Rabe wou ze niet tegen £10 verkoopen doch zeid aan dat [illegible] met een zekeren heer De

Villiers te Worcester in onderhandeling zou treden, die zulke aandeelen had; zoo was de zaak gebleven, tot Dempers bij Wilson kwam en zei dat Rabe, volgens telegram ontvangen, de aandeelen zou verkoopen tegen £10 10s. stuk. Wilson maakte hier verzet tegen doch stemde eindelijk in en, daar hij den volgenden dag (Zaturdag) naar een bazaar te Stellenbosch zou gaan, vroeg hij hoe hij zou doen omtrent betaling. De heer Dempers zei dat dit maar zoo kon blijven tot hij weerom kwam, daar de aandeelen toch niet voor Maandag zouden aankomen. Voor hij vertrok den volgenden morgen, kreeg hij een briefje van den heer Dempers, hem vragende of de heer Rabe op hem kon trekken. Hij stemde toe en ging weg. Te Stellenbosch kreeg hij een telegram te kwart voor elf vragende of hij (Dempers) de aandeelen moest ontbieden of niet, daar hij in onzekerheid verkeerde. Hij zond geen antwoord, daar hij niet regt wist waar het telegraafkantoor lag. Hij ondervond toen dat de heer Dempers de aandeelen weer verkocht had aan den heer Retief voor denzelfden prijs als hem aangeboden. Hij schreef den heer Dempers toen een brief, dat hij stellig de aandeelen verwachtte, daar hij zich beschouwde ze gekocht te hebben. Denzelfden dag ging hij naar den heer Dempers, doch toen deze heer hem vroeg waarom hij zulk een brief gezonden had, ontkende hij het eerst, doch toen de brief hem gezond werd werd hij wat bewogen. Hij ontkende ook het telegram ontvangen te hebben dan kort voor de trein naar de Paarl vertrok.

De heer Wilson kwam eerst in gehoor, doch het vorige door zijn advocaat geleverd geeft genoegzaam wat hij gezegd heeft, waarbij hij voegde dat de heer Dempers het woord verneuken met betrekking tot den heer Rabe gebruikt had.

Toen kwam de WelEerw. Christiaan Rabe, predikant te Malmesbury, die zeide dat er geen overeenkomst bestond tusschen hem en den heer Dempers. De heer Dempers had geen regt tot eenige aandeelen hem toebehoorende. Op den 24sten had hij geschreven dat hij gemelde aandeelen voor £10 zou verkoopen, doch toen de heer Dempers den volgenden Donderdag bij hem inkwam waren de aandeelen hooger en hij weigerde. Verder kwam de telegramwisseling en meer alreeds voorgemeld.

Eerw. Johan Pieter Joseph Dempers ontkende stellig ooit het woord door Wilson aangehaald gebruikt te hebben, daar hij niet gewoon was zulke uitdrukkingen te bezigen. Hij en de heer Rabe hadden als vrienden eens gesproken over Paarl Pretorias en ook Worcester Exploratie aandeelen, zonder echter tot een bepaalde overeenkomst te komen. Hij had aan den heer Wilson gezegd dat de heer Rabe stellig niet onder £15 zijn aandeelen zou verkoopen, doch hij kon misschien aandeelen uit Worcester krijgen.

Ondervraagd of hij niet den ochtend van den verkoop wist dat gemelde aandeelen hooger waren, zeide hij dat hij slechts de Hollandsche bladen kreeg en die hadden *geen* aandeelen lijst. Wilson had ook gezegd (zooals hem werd verhaald) dat hij zou trachten hem op den zeebreker te krijgen, of ten minste hem de schande aandoen van hem voor het Hof te laten verschijnen. Verder gaf hij getuigenis over zekere claims in Barberton door hem en den heer D. Marais gekregen.

De heer Francois Petrus Retief gaf toen getuigenis hoe hij de aandeelen van den heer Dempers gekocht had voor £10, en later verkocht had voor £12 door zijn makelaar te Kimberley, Russell.

De heer Pieter Daniel Fick gaf zijn getuigenis, toen volgde nog een rede van adv. Schreiner en het Hof verdaagde.

STELLENBOSCH.

(Van onzen Correspondent.)

Alles weer in beweging hier. De doezerigheid door de Kerstvakantie [illegible] heeft zich in eene levendige, gezonde, opgewonden ernstigheid opgelost, en dus zijn alle inrigtingen ter opleiding der jeugd in volle werkende orde. Handelaars, logieshuishouders, private families, bakkers, slagters, kleermakers, schoenlappers, enz. enz., die zich voor eene uitspanning naar het Strand of elders begaven zoodra bovengenoemde inrigtingen voor 1888 gesloten werden, hebben zich weer herwaarts gewend en de plaats wordt weer bestormd met visch-, vleesch-, houtkarren, te vroeg schellende klokken, der studenten beeren en andere aangename en onaangename, gewenschte en verwenschte zaken en voorwerpen.

De eerste Vrijdag avond van 't pas begonnen kwartaal werd opgenomen door een "entertainment-concert," vooral door sommige dames opgekregen en door haar tot aller voldoening uitgevoerd. Zij het hier gezegd, dat genoemde dames de eerste waren om met de heerschende kleingeestigheid te breken en vrouwelijke voordragten ook op 't tooneel te voeren. Dat voorbeeld worde nagevolgd.

Laatstleden Zaturdag avond had de jaarlijksche "Excursion" der beide debatvereenigingen plaats. Met de grootste opgewondenheid werden de wagens met vruchten enz. beladen naar de bestemde plaatsen getrokken, alles onder vroolijk gelach, geestige voordragten, komische liederen, boertig schertsen verslonden (want bij zulke gelegenheden is men op geene ceremonien gesteld), en na de schoonen der beide meisjesscholen en andere "worthies" eene serenade gebragt te hebben, alle kippen op stok gejaagd.

Nu heeft men nog al heel wat vermakelijks voor zich. Op aanstaande Vrijdag zal de "Brass Band," die nu, onder de bevoegde leiding van Herr Jannasch, zulk een toppunt van volmaaktheid bereikt heeft als zij nog nooit bezat, een "Promenade" concert geven. Er schijnen echter eenige bezwaren te zijn. Nadat Prof. Hofmeyr, de vriend en vader der jongelui, zijne toestemming gegeven had, dat men de "Seminary Square" voor 't concert gebruiken mogt en ongevraagd den tuin der Christelijke Jongelingsvereeniging aangeboden had, werden er eenige gewigtige (!) redenen door den tweeden hoogleeraar overgebragt waarom of men eerstgenoemde plaats niet krijgen kon. Genoemde Eerw. schijnt het met zoo velen ingezetenen eens geworden te zijn. Alle middelen ter verlevendiging der plaats worden uitsluitend door onderwijzers en onderwezenen in zwang bragt. De zoogenaamde dorpers ziet men zeer zelden in zulke vermaken deelen. Is dit billijk tegenover jongelui, die hun tijd met studeren doorbrengen moeten?

Welk voordeel trekken zij daarvan dat zij trachten den naam der plaats op te houden en op te luisteren? Dat zij trachten op alle mogelijke wijzen het leven hier te veraangenamen? Ware het niet om den plaatselijken [illegible]ar, de (of liever sommige) professoren en een of ander ingezetene, dan was de plaats niet wat zij thans is. Wil jij je van kleeren, eetwaren of iets van dien aard voorzien, dan zal je dadelijk ingezetenen bij dozijnen aantreffen; kom je daarentegen met een lijst ter bevordering van de een of andere inrigting, dan zijn ze voor zulke dingen niet thuis. Zij het hier met de zoetste vreugde en erkentelijkheid gezegd, dat er sommigen—helaas zeer weinigen—zijn die er ten volle van bewust zijn, dat de naam en de vooruitgang der plaats van hen, en niet van jonge menschen, die slechts een paar jaar hier blijven en zich dan elders begeven, afhankelijk zijn. Foei! Waarom leggen zich sommigen daarop toe de kinderen, en ook argelooze kinderen, van ver afwezige ouders het geld uit den zak te jagen, terwijl men niet eens zoo veel voor eigen kroost over heeft om het eene grondige opvoeding te doen bekomen? Teekenen der tijden!!!

Iets anders. Men is hier zeer nauwgezet in pligtsvervulling in handelszaken. Een volle week geleden werd de Municipaliteit gevraagd om verlof een deel van de Dorpstraat voor 't Promenade Concert in te sluiten; eene week is er mee heen gegaan, nu nog geen antwoord. Is dit bemoedigend? Toch maakt men aanspraak op het bezit van eenen zeer "business like, exact, sharp Secretary." O tijden!! O zeden!!!

Er word ons ingefluisterd dat men er hier bezig is een Syndicaat ter gouddelving in stand te brengen, doch hiermee zoowel als met de notulen der Municipale en Districtsraads vergaderingen wordt alles zoo streng mogelijk geheim gehouden. "Gaat men nu onze notulen in een der nieuwsbladen publiceeren, dan worden onze —— aan den dag gelegd." Opgepast, HEEREN, kleine potjes hebben ook ooren.

Dat de heer Holm bezig is een deel van Birdstraat veel aanzienlijker te maken, dat de gezondheidstoestand in sommige deelen van het dorp zeer st—kende is, dat men geen gezag uitoefent op private "clearances," dient liever niet gemeld te worden; genoeg zij het gezegd dat men heel veel zich in 't huwelijk begeeft zonder de ondragelijke hitte in aanmerking te nemen, en dat de boeren, de eenigste opregte, ongekunstelde stand, zeer ijverig zijn in zake de Brandewijnmaatschappij sedert de laatste vergadering, niettegenstaande dat bij die vergadering nu en dan "algemeene zamenspraken" gehouden werden, zoodat het "Orde, vrienden!" van den voorzitter, de vrienden bijna niet tot orde bragt.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

Het Ongeluk in het Kanaal.

Ons wordt al te rijk!

Ontvangen en gepubliceerd 9 Febr., 10.50 v.m.

LONDEN, 8 FEB.—Het schip dat op de hoogte van Bevezier (Beachy Head) met de bark *Largo Bay* in botsing is geweest, is de op China varende stoomboot *Glencoe*, in ballast. Er zijn 54 personen verdronken, maar er waren geen passagiers aan boord. Voor de Kaap zijn 300,000 sovereigns uit de Bank gehaald. Goede eerste klas koffij te Rio onveranderd. Wisselkoers te Rio $27\frac{1}{16}$.

Socialisten te Rome.

Loslating van Katholieke Zendelingen.

Ontvangen en gepubliceerd 10 Feb. 10 v.m.

LONDEN, 9 FEB.—Troepen socialisten en arbeiders zonder werk zijn gisteren door Rome getrokken, winkels en vensters stukslaande. De oproermakers werden ten slotte door de troepen uiteengejaagd, en honderd lieden zijn sedert in hechtenis genomen. De Duitschers hebben rantsoen betaald voor de uitlevering der Katholieke zendelingen die door het opperhoofd Busheri, bij Zanzibar, waren gevangen genomen.

Een Engelsch Bisschop en Fransch Kolonel.

Iersche Zaken.

Ontvangen en gepubliceerd 10 Feb., 7 n.m.

LONDEN, 10 FEB.—Het proces door de Kerkvereeniging den Bisschop van Lincoln wegens ritualistische praktijken aangedaan, begint Dingsdag aanstaande in Lambeth Paleis. Daar de Kolonel van een Fransch regiment in een dagorder een Minister had veroordeeld omdat hij aan een officier van het Regiment een pas had geweigerd om zijn stervende moeder te Straatsburg te bezoeken, heeft de heer De Freycinet een circulaire uitgezonden, kommandanten herinnerende dat toespelingen op politiek verboden zijn, en dat zij in het vervolg streng zullen gestraft worden. Lecaron, die erkent jaren lang Britsch spion zijn geweest, heeft voor de Parnell Commissie getuigenis afgelegd dat de heer Parnell aan de Republikeinsche Broederschap zich trachtte aan te sluiten, maar dat men hem niet wilde aannemen, omdat hij nuttiger kon zijn als hij er buiten bleef. Lecaron verklaarde dat de heer Parnell hem gezegd had dat zijn doel Ierland's onafhankelijkheid was, en dat alleen geweld dit kon bewerken. De heer Kilbride, M.P. voor Z. Kerry, is onder de Dwangwet tot drie maanden gevangenis veroordeeld.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

NATAL.

Bezoekers voor Natal.

Hull's bang voor Jesser Coope's plannen.

DURBAN, 8 FEB. — De *Times of Natal* maakt melding dat de heer De Fenzi, van de Kaapstad, te Pietermaritzburg is aangekomen om er Assistent-Griffier en Bibliothekaris van den Wetgevenden Raad te worden. De *Mexican*, met troepen uit de Kaapstad, is hier gisteren namiddag aangekomen. De *Natal Mercury* gelooft dat als Jesser Coope's plan voor een haven aan Sordwana Baai slaagde, een Spoorweg vandaar het vervoer langs de Delagoa Baai linie zeer schaden en ook de Spoorwegbelangen van Natal bedreigen zou, en hij raadt daarom om het bestuur der Natalsche Regering over het geheele gebied aan de Noordelijke kust, tot aan de Portugeesche grenzen, uit te breiden.

WILLOWMORE.

BEVESTIGING VAN DS. J. A. BEIJERS.

(Van onzen Correspondent.)

Deze plegtigheid vond plaats op Zaturdag den 2den dezer. De consulent, Ds. W. A. Joubert, kwam hier Woensdag avond aan met zijne echtgenoote, en Donderdag morgen kwam Ds. De Beer van George in gezelschap van diaken Le Roux. De genoemden waren de eenigste leeraren, die de Kerk bij deze plegtigheid vertegenwoordigden.

Donderdag namiddag ging een stoet rijtuigen en eenige te paard naar een boschkloofje, omtrent een half uur van het dorp, om den nieuwen leeraar in te halen.

De consulent bood hem een adres aan. Hij antwoordde op gepaste wijze. Daarna ging de optogt voort. Bij de pastorie stonden de schoolkinderen bij een eereboog, waarop de woorden prijkten: "Welkom in ons midden!" De kinderen zongen een lied onder leiding van den onderwijzer, den heer Keet, die ook in hun naam den nieuwen leeraar een adres voorlas.

Zaturdag morgen had de bevestiging plaats. De consulent had tot tekst Col. 1: 28, 29, en sprak over de werkzaamheid van den Evangeliedienaar, en wel over *het doel* dat hij zich stelt; *de middelen* waarvan hij zich bedient; *de kracht* waarop hij zich verlaat. Toen de bevestigde antwoord had gegeven op de vragen, zong de gemeente: "Dat 's Heeren zegen op u daal!" En daarna gaven de beide leeraren hem de hand met zegenwenschen.

In den namiddag sprak Ds. Beijers zijne gemeente toe over de woorden: "ik heb mij niet voorgenomen iets te weten," enz. Het was een ernstige en weldoordachte rede. Aan het slot werden de kerkeraad, consulent en magistraat toegesproken.

Met ernst en aandacht luisterde de gemeente 's avonds en Zondag morgen naar Ds. De Beer, die duidelijk en eenvoudig het Evangelie predikte. Zondag namiddag doopte Ds. Beijers de kinderen, en sprak daarna een woord tot de kinderen en jongelieden. Te vijf uur was er eene conferentie, toen elk der leeraren een woord sprak om den weg der zaligheid duidelijk te maken, en aan te dringen op geloof en overgave. Het woord scheen niet ongezegend te zijn.

Zondag avond hield Ds. Joubert zijn afscheidsrede. Het was in 10 jaren tijds de derde maal dat hij onder gelijke omstandigheden vóór de gemeente stond. De Heer had weer voor haar gezorgd. Zij moest vruchten van dankbaar geloof betoonen. Op verzoek kwam de consulent na de preek van den kansel, en met gepaste woorden sprak Ds. Beijers hem toe, en overhandigde hem een beurs als blijk van erkentelijkheid door eenige leden van gemeente en kerkeraad gegeven.

De gemeente schijnt wel voldaan met den eersten indruk dien zij van haren leeraar heeft ontvangen. De Heer zegene zijn arbeid van den aanvang af!

Een lezing in de Nederlandsche Vereeniging te Londen.

(Correspondent van "Wereldburger.")

Londen, 9 Januarij.

De leden der Nederlandsche Vereeniging, die tevens opkwamen, om Maandag avond de voordragt aan te hooren van den heer C. Rozenraad, vroeger te Rotterdam, Parijs en Berlijn, als chef van financieële instellingen, en thans te Londen gevestigd, zullen nauwelijks teleurgesteld zijn heengegaan. De voordragt was hoogst leerrijk, maar het debat, dat er op volgde, niet minder interessant.

De heer Rozenraad sprak ons veel en lang over de enorme ontwikkeling van Duitschland en Berlijn in allerlei rigting, sedert den oorlog van 1870. Vroeger was b.v. de effektenhandel aan de Spree van betrekkelijk geringen omvang. Berlijn deed hoofdzakelijk in Russen en trad als Ruslands kassier op, maar dit is in de laatste twintig jaren totaal veranderd. Om politieke redenen heeft Rusland de Berlijnsche beurs vaarwel gezegd, nadat die, ook om politieke redenen, een vijandige gezindheid jegens Russische fondsen en roebels aan den dag had gelegd. Doch Berlijn is niet langer van Russische staatslieden en kapitalisten afhankelijk. De meeste Européesche staten en zelfs buiten-Européesche zoeken tegenwoordig den steun der Berlijnsche markt. Italië, dat bijna alles aan Parijs dankt, heeft haar in den arm genomen. Evenzoo Portugal en Spanje, Servië en Griekenland, Rumenië en Scandinavië. Turkije begint al mede in Duitschland te leenen, nadat John Bull zijn beurs voor den zieken man gesloten houdt. De commissiën te Berlijn behooren dan ook tot de gewigtigste in Europa. In 1887 emitteerde de Duitsche hoofdstad voor 1880 millioen mark. En toch werd de geldmarkt niet gestoord, bleef het disconto matig, en steeds onder het standpunt van Londen en Parijs, terwijl de Rijksbank voortging aan metaalreserve te winnen (882 mill. mark in December jl. tegen 555 mill. mark in 1885). Waaraan valt dit verschijnsel te wijten, dat Londen niet begrijpt en dat aldaar min of meer ergernis geeft? Volgens den hr. Rozenraad is het een regtstreeksch gevolg van de soliditeit der Berlijnsche beurs, van de conservatieve politiek der Rijksbank en der groote bankiershuizen. Zij gaan buitensporige geldbeleggingen in vreemde fondsen tegen. De Duitsche wetgever helpt mee door waarborgen te eischen die elders niet worden verstrekt, ook niet worden verlangd. Geen prospectus eener vreemde staatsleening mag te Berlijn verschijnen, zonder een voorafgaand onderzoek door het Beurscomité, waarna eerst aan notering gedacht wordt. De Duitsche wetgeving op de naamlooze vennootschappen is gestreng, en balansen van maatschappijen worden daardoor getrouwe afspiegelingen van werkelijke toestanden en geen fictieve cijfergroeperingen.

De banken hebben met de emissiën groote winsten behaald, en de banken steunen de inheemsche nijverheid, die door in contracten te stipuleeren, dat de bestellingen in Duitschland moeten gedaan worden, bij de Duitsche industrie, als Duitsche geldbeleggers en speculanten, het kapitaal heeft gegeven. Zoo profiteert de industrie tegenover het buitenland, en de Duitsche regering wekt deze taktiek in de hand, door haar stelsel van inlichtingen in te winnen in den vreemde door talrijke "beroepsconsuls," door het verkrijgbaar stellen dier inlichtingen in bevattelijken vorm voor allen, die er om vragen, terwijl zij tevens actief optreedt ter bescherming van Duitsche belangen in vreemde werelddeelen, waar ze die bescherming mochten inroepen of behoeven.

Aldus voorbereid en gesteund, speelt Duitschlands nijverheid thans allerwege een eerste rol. Daarbij komt, dat de Duitsche industrieelen en kooplieden in den regel flink ontwikkelde mannen zijn, die veel buitenslands gereisd hebben, en daar, door eigen aanschouwing, eene kostelijke ondervinding rijk geworden zijn. Zij helpen dus nieuwe stoomvaartlijnen vestigen op landen, waar nieuwe arbeidsvelden zich geopend hebben of schijnen te openen. Dan komen, na de stoomvaartlijnen, de banken. Dus is te Buenos Ayres de Deutsche Uberseebank, te Rio de Janeiro de Deutsch Brasilianische Bank opgericht. "De Duitschers," zeide de heer Rozenraad, "zijn flink, volhardend, doordrongen van het besef, dat de tijd der middeneeuwen voorbij is, en dat verbruikers en voortbrengers steeds nader en nader, en nauwer en nauwer bij elkaar gebracht worden." Waarom, vroeg hij, kunnen wij Nederlanders niet heengaan en insgelijks handelen? Wij zijn even schrander als de Germanen, maar ons ontbreekt hun geestkracht, hun standvastigheid. Vroeger marcheerde Holland aan de spits der volken, waar marcheert het thans? Spreker schrijft veel van dit verval toe aan onze babbelzucht, hoofdzakelijk over politiek en godsdienst.

Dit gedeelte der lezing was bovenal hoogst interessant; maar het was ook op dat gedeelte dat de heer Rozenraad het sterkst werd aangevallen door de vrijhandelaars, waartoe de meeste der aanwezigen bleken te behooren. Volgens de heeren Schlencker, Goudsmit en James Labouchère, had de spreker zich opgeworpen tot den beslisten verdediger van het Duitsche protectionisme; zij verklaarden zich met dat stelsel nooit te kunnen vereenigen. Holland, zeide de heer Schlencker, moet een vrijhandelsnatie blijven, anders gaat het voor goed onder. Ook de heeren Goudsmit en Labouchère deden een warm woord voor de Manchester-school. Zij meenden dat de bloei der Duitsche nijverheid kunstmatig en fictief is, en vroeg of spa haar verval tegemoet zal gaan, gelijk alle kunstmatig opgehouden zaken. Den Duitschen industrieel immers ontbreekt de angel der scherpe mededinging. Het komt er niet op aan wat hij produceert; hij wordt beschermd, zijn slechte fabrikaten moeten genomen worden, want de Regering staat achter hem. Houdt u aan Engeland, roepen de heeren Engeland reserveert zijn krachten. Als Duitschlands activiteit eenmaal uitgeput raakt, dan zal Engeland voor den dag komen met een kracht, die iedereen verbazen zal: een triomf van den vrijhandel.

"Daarbij komt," zeide de heer Labouchère, "dat Holland, spijt zijn *crash* in Ned. Indië met suiker, koffie en wat al niet, toch ook nieuwe blijken van levenskracht gegeven heeft, welke verblijdend moeten worden genoemd. De scheepvaart is veel verbeterd ten onzent, vooral te Rotterdam en te Amsterdam. Let eens op onze uitgebreide handelsrelatiën met de Kaap en Zuid-Amerika, die ook haar uitdrukking vinden in nieuwe stoomvaartlijnen."

In zijn repliek gaf de heer Rozenraad dit gaarne gewonnen, maar hij meende toch te moeten verklaren, dat wij nog verre bij onze Duitsche naburen, wat activiteit betreft, achterstaan. Vrijhandelaar is de spreker van ganscher harte, doch de vrijhandelaar kan niet nalaten den enormen vooruitgang, de verbazende ontwikkelingen der Duitsche nijverheid sedert 1870, te constateeren. Zijn beiden het gevolg van het protectionisme? Dat is iets, wat spreker in het midden laat: hij staaft toestanden en vraagt niet naar de oorzaken daarvan. Toch zijn er dingen in Duitschland die navolging verdienen, zelfs in een vrijhandelsstaat. Ook als vrijhandelaar kan men erkennen, dat de Hollandsche consuls in den vreemde nog niet hebben het gehalte, de degelijkheid der Duitsche collega's. En waar vindt men bij ons het Duitsche systeem van het inwinnen en verspreiden van inlichtingen en gegevens, die den Hollandschen kolonist en ondernemer voorbereiden en voorthelpen moeten bij zijn pogingen in vreemde werelddeelen? Ernstig hoopt spreker echter, dat het anders worden moge, en daartoe kunnen zijn hoorders, de hoop des vaderlands bovenal uit een commercieel oogpunt, sterk bijdragen.

Spreker oogstte veel bijval voor zijn belangwekkende toespraken, en een dankmotie des heeren F. C. Stoop werd bij acclamatie aangenomen.

De Naturellenrassen van Z. Afrika.

(Vervolg.)

De Bantu drijven veelwijverij, en in hun maatschappij nemen de vrouwen een veel lagere positie in dan de mans. Een vrouw is niet maar een werkster, die den grond moet bebouwen en anderen zwaren arbeid verrigten; bij de keus van een echtgenoot vraagt men niet wien zij lief heeft, maar haar naaste manlijke verwanten bepalen met wien zij trouwen zal; zij kan niets erven; en zij kan door haar man streng gekastijd worden, zonder dat de wet haar beschermt. Slechts dan als zij voor haar leven verminkt is, kan zij voldoening verkrijgen. Rijkdom wordt geschat naar het aantal vrouwen en beesten die een man heeft, en hoe meer beesten hij heeft hoe meer vrouwen hij zich aanschaft. De man is baas in zijn gezin, en zijn vrouwen moeten hem kost bezorgen. Elke vrouw heeft haar eigen hut voor zich en haar kinderen, en de man volgt net zijn luim in het vereeren van de eene of de andere met zijn gezelschap.

In gesprekken bezigt een Kosa vrouw in vele gevallen woorden verschillend van die welke ieder ander in haar buurt gebruikt. Dit is het gevolg van een regel die de vrouwen verbiedt om de namen van haar man's mannelijke bloedverwanten in de opklimmende linie uit te spreken, of woorden te bezigen waar in de voornaamste lettergrepen dier namen voorkomen. Die gewoonte te overtreden geldt voor een teeken dat de vrouw geen behoorlijken eerbied heeft voor de familie waar zij in getrouwd is. Vrouwen vermijden ontmoetingen met de mannelijke bloedverwanten harer mans in de opklimmende lijn, zoo dikwijls dit mogelijk is, en zitten in hun aanwezigheid nooit neder.

Alle Bantu doen aan landbouw. Een soort van gierst, door de Kolonisten Kafferkoorn genoemd, was het graan door de Kosa's uitsluitend gebouwd, eer zij met Europeanen in aanraking kwamen. Zij kweekten er groote hoeveelheden van, die zij of door koking of door kneuzing tot een deeg maakten waar brood van werd gemaakt. Ook kenden zij de brouwkunst, en maakten in goede saizoenen veel van hun koorn tot bier. Een voorraad graan, genoeg om tot het naaste saizoen te duren, werd tegen de aanvallen van koornwormen beschut door het in luchtdigte gaten te bergen, onder de veekralen uitgegraven. Blijft het koorn langen tijd in die magazijnen, dan verliest het zijn vermogen om te ontkiemen, en krijgt het een muffen smaak en reuk; maar hoewel Europeanen dit leelijk vinden, stoort een Kosa gehemelte zich hier niet aan. De Kosa's hadden ook pompoenen, een soort van kalebas, een riet dat groote hoeveelheden suikerstof bevat, en een soort van aardnoot. De verdere voortbrengselen die hun tuinen thans leveren, zijn onder hen ingevoerd sedert hun kennismaking met Europeanen.

Hun voedsel bestond uit de straks genoemde landbouwprodukten, benevens melk en bij gelegenheid vleesch. De melk houden zij in vellen zakken, waar zij gist en een scherp zuren smaak bekomt. Neemt men ze om te drinken, dan doet men nieuwe melk bij de oude in de zakken, want men drinkt geen melk anders dan zoo toebereid. Europeanen beginnen er spoedig even veel van te houden als de Naturellen selve, en in warm weder is het welligt de lekkerste en gezondste drank die er te vinden is. Boter en kaas maken is bij de Kosa's onbekend. Zij hebben elken dag twee maaltijden, een ligt ontbijt 's morgens en een zwaarder maal bij zonsondergang. Knapen die nog niet besneden zijn mogen elke soort vleesch, zelfs van wilde katten en andere vleeschvretende dieren eten, maar na de besnijdenis bedanken zij voor vleesch van onreine dieren. Visch bezigen zij niet als voedsel.

Zij hebben een bewonderenswaardig stelsel van grondbezit. Het opperhoofd geeft aan ieder hoofd van een gezin genoeg grond voor een tuin naar zijn behoeften, en zoolang de man het land bebouwt blijft het in zijn bezit. Zelfs kan hij, met toestemming van het opperhoofd, jaren lang weggaan, en dan bij zijn terugkomst het land weder in besit nemen; maar hij kan het niet aan een ander leenen en nog veel minder het vervreemden, en als hij het niet langer gebruikt of voor langeren tijd zonder verlof van het opperhoofd weggaat, verliest hij zijn regt. Onder dezelfde voorwaarden bezit hij ook de grond waarop zijn hut staat, en een yard rondom. Al de rest is gemeenteweide, maar het opperhoofd heeft de magt om er streken van af te zonderen die men slechts in bepaalde saizoenen mag bezigen. Geen belastingen van eenige soort worden aan het opperhoofd voor land, lucht of water betaald.

Hun dorpen zijn gewoonlijk gebouwd op plekken van waar men een ruim uitzigt heeft op het omringende land, en altijd op grond waar een behoorlijke natuurlijke afwatering is. Het meest houdt men van een heuvelrand met een helderen stroom aan den voet, en vruchtbaren tuingrond hooger op.

De hutten hebben den vorm van bijenkorven, en zijn gemaakt van een sterk raamwerk, gedekt met riet of gras. Tegen regen en wind zijn zij bestand. De grootste zijn omstreeks 25 voet in middellijn en 7 à 8 voet hoog in het midden. Men gaat er binnen door een lage en nauwe opening, de eenige die men in de hut vindt. Een harde en effene bedekking van den grond wordt gemaakt van mierenhoopen, met water natgemaakt en daarna met een ronden steen gekneed. Is zij droog, dan beschildert men ze met een mengsel van koeijenmest en water, en daarmede houdt men den vloer ook later in orde. In het midden van den vloer wordt een vuurmaakplek aangelegd, door een kring een paar duim in hoogte en drie of vier voet in middellijn te maken, en de omsloten plek eventjes uit te hollen. Vele vrouwen maken veel werk van die vuurkringen, dikwijls ze drievoudig makende, de grootste tusschen de twee kleinere in en verschillend gekleurd, soodat zij lijken op in een rond gelegde kabels, de middelste het dikste en de twee andere kleiner. Tegen den wand der hut zijn de verschillende gereedschappen gerangschikt die men in gebruik heeft, wordende de plek om den vuurkring gebruikt om in te slapen. Des avonds worden daar matten uitgespreid, waar de bewoners zich nederleggen om op te slapen, met hun voeten naar het midden. Boven twee hoofden is het dak glansig swart van het roet, en ongedierte is er in menigte. Slechts in koud of stormachtig weder worden de hutten bij dag bewoond, want den meesten tijd dien men niet slaapt brengt men door in de open lucht.

Hoornvee maakt den hoofdrijkdom der bevolking uit, en in oude tijden was dit overal in het land het ruilmiddel. Men draagt er groote zorg voor, en legt in het afrigten er van veel bekwaamheid aan den dag. Zij worden geleerd seinen te gehoorzamen, b.v. huis toe te loopen als zij een bepaald geroep of gefluit hooren. In oude dagen had ieder man van aansien zijn ren-ossen, op welker goede hoedanigheden hij even trotsch was als een Engelsch land-edelman op zijn volbloed paarden. Tot zeer onlangs had men ossenrennen bij allerlei soort feestelijkheden. De zorg voor het hoornvee wordt het eervolste bedrijf geacht, en rust geheel op de mans. Zij zijn het die de koeijen melken en voor de behandeling der melk zorgen, zoodat de vrouw niet eenmaal een melkzak mag aanraken.

Het erfregt is op dezelfde manier geregeld als de opvolging in het opperhoofdschap, zoodat er altijd heel wat armen onder hen zijn.

Hun kleeding bestond vroeger in dierenvellen, zamengevoegd in een vierkanten mantel, zoo groot als een groote deken, waarin zij zich wikkelden. Tijgervellen mogten alleen door de opperhoofden en hun voornaamste raadslieden gedragen worden, maar het volk kon zich van elke andere soort vel bedienen. In de laatste halve eeuw zijn wollen en katoenen dekens zoo algemeen in gebruik gekomen, dat men thans selden een karos van vellen meer ziet. Getrouwde vrouwen dragen altijd een lederen onderrok. In warm weder gaan mans en kinderen gewoonlijk geheel naakt. Gaarne dragen zij sieraden, als halskettings van schelpen en dierentanden, koperen en ivoren armbanden, veeren op hun hoofden enz. Van top tot teen wrijven zij zich in met vet en roode klei, wat maakt dat zij er als gepolijst brons uitzien. Hun kleeding is evenzoo besmeerd en gekleurd.

Hun fabrikaten zijn niet zoo heel veel zaaks. De voornaamste zijn hun metalen waren, waaronder gereedschappen voor oorlog en landbouw en versierselen om aan het lijf te dragen. In vele streken des lands heeft men overvloed van ijzererts, die zij op eenvoudige manier smelten. Eerst maken zij een fornuis van klei of van een zwaren steen met een holle oppervlakte, waarin men dan een sleuf maakt om het vloeibare metaal te laten uitloopen, en waarin men een gat boort om er een luchtstroom in te brengen. Dan maakt men een hoop van houtskool en onbearbeide erts, dien men daarna zoo bedekt dat er geen hitte uit kan ontsnappen. De blaasbalk om de lucht er in te brengen is van vellen gemaakt, met een mondstuk van den hoorn van een grooten wilden bok. Het gesmolten ijzer, uit het ruwe maar bruikbare fornuis loopende, wordt opgevangen in vormen van klei, zooveel mogelijk net zoo groot als de werktuigen die zij maken willen. Heel groot zijn dezen niet; de grootste zijn de pikken die men bij het bearbeiden der tuinen bezigt.

De smid, met een steen als aanbeeld en een ijzeren of steenen hamer, gaat daarna de klomp metaal tot een assegaaipunt, een bijl, een pik of wat dan ook verwerken. Bij dit zware werk moet men heel wat geduld en volharding aanwenden. De net gegroefde assegaaispitsen van den huidigen dag zijn van ijzer gemaakt dat men door handel met de Kolonisten bekomt, maar hun bearbeiding is nog net als die van een eeuw geleden. Nu men overal in het land Européesche fabrikaten kan bekomen, ziet men slechts zelden fornuizen op Naturellentrant, maar er zijn enkele strenge conservatieven die er voor bedanken om van het voorvaderlijk gebruik af te wijken, en die dus hun ijzer op de aloude manier bekomen. Vóór de komst der Europeanen waren de Bantu der kust ook met koper bekend, waarvan zij allerlei versiersels voor hun lijf maakten.

In het vervaardigen van artikelen uit hout, b. v. lepels, kommen, vechtstokken, pijpen enz. zijn zij vrij knap. Elk artikel is van een enkel stuk hout gemaakt, en er is veel tijd en geduld noodig om het klaar te krijgen. Dikwijls vindt men er eenvoudige versiersels in snijwerk op.

Vellen om als kleederen te dienen brengt men in orde door ze een tijd lang met vet in te smeren, want dan worden zij bijna zoo zacht en buigzaam als laken.

De vrouwen zijn in haar departement even knap. Aarden vaten, van een half pint tot vijftig gallons bevattende, die door haar gemaakt worden, zijn ten deele bijna even volmaakt in vorm als waren zij op een wiel gemaakt. Schoon zij dikwijls slechts een achtste duim dik zijn, zijn zij zoo netjes getemperd dat de hevigste hitte er geen schade aan doet. Men gebruikt die vaten om bier uit te drinken, graan in te bewaren en te koken. Intusschen is er alle kans dat men binnen geen langen tijd het maken van aardewerk zal laten varen. Reeds zijn de grootere aarden vaten door houten vervangen, daar de ondervinding geleerd heeft dat er minder werk noodig is om genoeg voor het koopen van een houten vat te verdienen dan om een aarden vat te maken, en dat het eene net zoo goed deugt als het andere. Ook nemen ijzeren potten de plaats der aarden kookpotten in.

Manden voor koorn, rieten matten en zakken van gras worden ook door de vrouwen gemaakt. Die zakken worden zoo zorgvuldig en sterk geweven, dat men ze gebruikt om er water of eenig ander vocht in te houden.

Als de mans niet bezig zijn met de onbeduidende werkzaamheden die ik vermeld heb, brengen zij gewoonlijk hun tijd in ledigheid door. Een groot gedeelte er van is aan bezoeken en gezelsen gewijd, want daar houden zij zeer veel van. Dagen achtereen brengen zij in praten door, en zij zijn geheel en al meester in die soort van redetwist die bestaat in het afweren van de eene vraag door een andere te stellen. Om waarheid geven zij zeer weinig, en schoon zij geen goederen stelen die zij vinden liggen, zijn zij uitgeleerde veedieven. Volgens hun denkbeelden is veediefte geen misdaad maar een vergrijp van civielen aard. De dief moet, als men zijn diefstal ontdekt, ruime vergoeding geven, maar er zit geen schande in diefstal, en zij gevoelen geen gewetensbezwaar er over.

(Te worden vervolgd.)

Voorstel van Wet tot instelling eener Volksvertegenwoordiging bestaande uit twee Kamers.

ARTIKEL 1.

De Wetgevende Macht zal berusten bij eene Volksvertegenwoordiging, die zal bestaan uit eene Eerste Kamer en eene tweede Kamer.

ARTIKEL 2.

Het Eerste Kamer zal zijn het hoogste gezag in den Staat.

De Eerste Kamer zal zijn het ligchaam tot aan de in werking treding dezer wet genoemd de Volksraad. Van af het tijdstip dier in werking treding zal de naam van dat ligchaam veranderd worden van Volksraad in Eerste Kamer. De personen, als leden dat ligchaam vormend, zullen echter deselfde blijven; alleen zullen zij van af genoemd tijdstip in plaats van leden van het Volksraad genoemd worden leden der Eerste Kamer.

Alle wetten en besluiten betrekking hebbende op den Volksraad en de leden daarvan zullen van kracht blijven en van toepassing zijn op de Eerste Kamer en de leden daarvan, uitgezonderd in zooverre als daarin door deze en latere wetten verandering wordt of zal worden gebragt.

ARTIKEL 3.

De Eerste en de Tweede Kamer vergaderen minstens eenmaal 's jaars.

Hare gewone vergaderingen worden in eene vereenigde zitting geopend op den eersten Maandag in den maand Mei.

Buitengewone vergaderingen kunnen door den Staatspresident worden bijeengeroepen zoo dikwijls hij die in 's lands belang noodig oordeelt.

ARTIKEL 4.

Het getal van de leden der Tweede Kamer zal hetselfde zijn als van de Eerste Kamer.

Dit getal zal voor beide Kamers nader door de Eerste Kamer worden bepaald.

ARTIKEL 5.

Elk lid van een der beide Kamers legt bij het aanvaarden van zijn ambt in handen van den Voorzitter den volgenden eed af:

"Als verkozen tot lid van de Eerste (resp. Tweede) Kamer van de Volksvertegenwoordiging dezer Republiek, verklaar, beloof en zweer ik plegtig, dat ik aan niemand eenige gift gedaan of beloofd heb om tot dat ambt te geraken, dat ik in dat ambt getrouw zal zijn aan het volk, mij zal gedragen overeenkomstig de Grondwet en de andere wetten dezer Republiek, naar mijn beste kennis en geweten en steeds zal beoogen de bevordering van het geluk en welzijn der ingezetenen in het algemeen."

ARTIKEL 6.

De wijze van verkiezing van de leden der Tweede Kamer zal dezelfde zijn als die van de leden der Eerste Kamer.

ARTIKEL 7.

De leden der Tweede Kamer zullen dezelfde toelagen genieten als de leden der Eerste Kamer.

ARTIKEL 8.

De leden der Tweede Kamer worden gekozen voor den tijd van vier jaren.

Onmiddellijk echter na den aanvang van de eerste zitting der Tweede Kamer zal door het lot worden bepaald welke leden zullen behooren tot de helft die reeds na verloop van de eerste twee jaren zullen moeten aftreden.

ARTIKEL 9.

De leden der Eerste Kamer worden gekozen door die meerderjarige stemgeregtigde burgers welke het burgerregt verkregen hebben, of voor de in werking treding dezer wet, of daarna door geboorte.

ARTIKEL 10.

De leden der Tweede Kamer worden gekozen door de meerderjarige stemgeregtigde burgers.

ARTIKEL 11.

Niemand kan tegelijkertijd lid van beide Kamers zijn.

Die tegelijk of op meer dan ééne plaats tot lid van de Eerste of van de Tweede of van beide Kamers is gekozen, moet verklaren welke dier verkiezingen hij aanneemt.

ARTIKEL 12.

De leden eener Kamer mogen elkander niet bestaan in de betrekking van vader en zoon of stiefzoon.

ARTIKEL 13.

Geen krijgsofficier of ambtenaar, die als zoodanig een vast jaarlijksch of maandelijksch salaris geniet, kan zitting nemen als lid van eene der beide Kamers.

ARTIKEL 14.

Geen gekleurden of bastaarden, noch personen van een openlijk slecht gedrag of die een onteerend vonnis ten hunnen laste gehad hebben, noch ook niet gerehabiliteerde bankroetiers of insolventen, van waar ook, zullen verkiesbaar zijn tot lid van een der beide Kamers.

ARTIKEL 15.

Om te kunnen zitting nemen als lid der Eerste Kamer moet hij, die daartoe wettig gekozen is, dertig jaren oud en lid eener Protestantsche Kerk zijn, in de Republiek wonen, daar vast eigendom hebben en het burgerregt verkregen hebben of vóór de in de werking treding dezer wet of daarna door geboorte.

ARTIKEL 16.

Om te kunnen zitting nemen als lid der Tweede Kamer moest hij, die daartoe wettig gekozen is, dertig jaren oud, gedurende de tweee onmiddellijk, voorafgaande jaren stemgeregtigd burger, lidmaat eener Protestantsche Kerk zijn, in de Republiek wonen en daar vast eigendom hebben.

ARTIKEL 17.

Elke Kamer kiest haar eigen voorzitter uit haar midden.

ARTIKEL 18.

Elke Kamer benoemt buiten haar midden haar eigen Secretaris op voordracht van den Uitvoerenden Raad.

ARTIKEL 19.

Elke Kamer zal te beoordeelen hebben de verkiezingen en de kwalificaties van haar eigen leden.

ARTIKEL 20.

Elke Kamer zal haar eigen reglement van orde vaststellen, waarin de gang der werkzaamheden zal worden geregeld en de magt van den Voorzitter zal worden bepaald.

ARTIKEL 21.

Het *quorum* zoowel van de Eerste als van de Tweede Kamer zal bestaan uit twaalf leden.

Een kleiner aantal leden mag slechts van dag tot dag verdagen en heeft het regt om de tegenwoordigheid van afwezige leden te dwingen op zulke wijze en onder zulke straffen als elke Kamer voor zichzelve zal vaststellen.

ARTIKEL 22.

De zittingen van beide Kamers zullen gehouden worden in het openbaar, tenzij de meerderheid in speciale gevallen besluit de openbaarheid op te heffen.

ARTIKEL 23.

Elke Kamer zal notulen van hare handelingen houden. Zij zal die geregeld doen publiceeren in de *Staatscourant*, uitgezonderd zulke gedeelten daarvan als naar haar eigen oordeel geheim moeten blijven.

ARTIKEL 24.

Elke Kamer heeft het regt hare eigene leden te straffen voor wanordelijk gedrag.

Elke Kamer heeft daarenboven het regt een lid uit te stooten met twee derden der uitgebragte stemmen.

ARTIKEL 25.

Met betrekking tot het in behandeling nemen van voorstellen van Wet zal zoowel voor de Eerste als voor de Tweede Kamer artikel twaalf der Grondwet van kracht blijven.

De Tweede Kamer zal de magt hebben de volgende onderwerpen bij wijze van wet of besluit te regelen:

1. Het zoeken en delven naar metalen en mineralen.
2. Het maken en onderhouden van wagen- en postwegen.
3. Het postwezen.
4. Het Telegraaf en Telefoonwezen.
5. Het beschermen van uitvindingen, monsters en fabrieksmerken.
6 Het beschermen van het regt van den auteur.
7. De exploitatie en het onderhoud der houtbosschen en der zoutpannen.
8. Het bestrijden van besmettelijke ziekten.
9. De verhouding van dienstheeren en dienstboden.
10. De toestand, de regten en verpligtingen van maatschappijen.
11. Insolventie.
12. De civiele procedure.
18. De crimineele procedure.
14. Zulke andere onderwerpen als de wet nader zal bepalen of de Eerste Kamer speciaal naar de Tweede Kamer zal verwijzen.

ARTIKEL 26.

Alle wetten of besluiten door de Tweede Kamer aangenomen, worden door haar zoo spoedig mogelijk, namelijk uiterlijk binnen acht-en veertig uren, medegedeeld, zoowel aan de Eerste Kamer als aan den Staatspresident.

ARTIKEL 27.

De Staat-president heeft het regt, wanneer hij van de Tweede Kamer kennis heeft gekregen van de aanneming van een wet of besluit, om binnen veertien dagen na ontvangst dier kennisgeving die wet of dat besluit aan de Eerste Kamer ter behandeling voor te leggen.

ARTIKEL 28.

Indien de Staatspresident binnen de veertien dagen, bedoeld in art. 28, de medegedeelde wet of het medegedeelde besluit niet aan de Eerste Kamer ter behandeling heeft voorgelegd, en de Eerste Kamer binnen die veertien dagen bedoelde wet of bedoeld besluit evenmin uit eigen beweging in behandeling heeft genomen, zal de Staatspresident verpligt zijn die wet of dat besluit in de eerstvolgende *Staatscourant* te doen publiceeren, tenzij binnen bovenbedoelde veertien dagen de Eerste Kamer mogt verdaagd zijn, in welk geval de publicatie in de *Staatscourant* eerst na verloop van acht dagen na den aanvang der eerstvolgende zitting van de Eerste Kamer zal plaats vinden.

ARTIKEL 29.

Geen wet of besluit door de Tweede Kamer aangenomen, zal van kracht zijn, tenzij door den Staatspresident gepubliceerd in de *Staatscourant*.

ARTIKEL 30.

De wettelijke kracht van een wet of een besluit, door den Staatspresident in de *Staatscourant* gepubliceerd, mag niet worden betwist.

ARTIKEL 31.

Deze wet treedt in werking...... .

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.
W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

CERTIFIKAAT HERDRUKT.—"Bij mijn lang verblijf in Zuid-Afrika leed ik hevig aan de heerschende ooginflammatie. Alle middels bleven vruchteloos, totdat ik Dr. Romershausen's Oog Essens (verkrijgbaar bij Dr. C. F. Juritz & Co.) gebruikte, en nu ben ik er volkomen van genezen, zonder dat er spores van swakheid achter gelaten zijn.—Get. C. Hugo Hahn, Zendeling Rijnsch Genootschap."—Adv.

De Groote Cricket Wedstrijden.

No. 9.—ENGELSCHEN *VS.* PIETERMARITZBURG XXII.

DE ENGELSCHEN WINNEN BIJ EEN INNINGS.

In ons vorig nommer werd berigt dat de Natalsche cricketers 92 in hun eerste innings gemaakt hadden, en dat de Engelschen toen (Donderdag) ingegaan waren en 107, met verlies van twee wickets gemaakt hadden, toen het spel gestaakt werd wegens sterke regenbuijen. Vrijdag werd het voortgezet *te 10 uur in den morgen* om te trachten het tot een einde te brengen. De Engelsche Elf werden uitgehaald voor 164, en te half een ging de Maritzburg team in, doch maakte het nog slechter dan in de eerste innings en kwamen uit voor 69. Zij verloren dus bij een innings en 3 runs.

DE ENGELSCHEN.

Eerste en Eenige Innings.

Abel c Hutchinson b Hume	48
Ulyett b Nicholson	22
Read c Spurway b Hutchinson	28
Hearne b Hume	18
M. P. Bowden c Marwood b Hume	8
Briggs hw b Hume	0
Wood uitgeloopen	1
C. A. Smith c Borrain b Hume ...	17
B. A. F. Grieve c en b Hume ...	1
C. Coventry c Dr. Henderson b Nicholson	5
Fothergill niet uit	1
Extras	15
	164

DE PIETERMARITZBURG XXII.

Tweede Innings.

Crawford b Smith	0
Nicholson b Smith	4
Hutchinson b Grieve	21
Spurway b Smith	4
Davis c Fothergill b Briggs ...	1
Sweeney b Briggs	0
Borrain b Briggs	0
Robinson c en b Smith	3
Mason c Bowden b Briggs	2
Tanner b Smith	0
Lamplough b Briggs	0
Marwood b Fothergill	4
Cunningham b Grieve	0
Hume b Fothergill	0
Windham b Fothergill	0
Burchmore b Fothergill	5
Dr. Henderson b Grieve	0
Harrison c Wood b Fothergill ...	3
Millar b Grieve	7
W. Henderson uitgeloopen	10
Turnbull niet uit	0
Extras	5
	69

No. 10.—ENGELSCHEN *vs.* NATAL XV.

Deze wedstrijd begon Zaturdag met regenachtig weer.

ENGELSCHEN.

Eerste Innings.

Abel, c Hime b Madden	28
Briggs, c en b Madden	23
Ulyett, b Madden	5
Read, c Hime b Kempis	14
Hearne, c Lamport b Hutchinson	21
Bowden, b Madden	14
Wood, b Hutchinson	3
Smith, b Kempis	26
McMaster, b Kempis	17
Grieve, niet uit	9
Fothergill, b Kempis	0
Extras	16
	176

NATAL XV.

Eerste Innings.

Taylor, b Briggs	0
Smith, b Briggs	2
Sweeney, st Bowden b Briggs ...	1
Luit. Spurway, c Bowden b Briggs	2
Davey, uitgeloopen	2
Madden, b Smith	0
Totaal	7

DE WEDSTRIJDEN ZOOVER GESPEELD.

I. ENGELSCHEN *vs.* WESTELIJKE DISTRIKTEN XXII, te Kaapstad op 21, 22 en 24 December. Engelschen verloren bij 17 runs. Engelschen 1ste innings 135, 2de 123, totaal 258. De Twee en Twintig, 1ste innings 137, 2de 138, totaal 275.

II. E. *vs.* KAAPKOLONIE XV, te Kaapstad, op 26, 27 en 28 Dec. Engelschen wonnen bij 11 runs. Engelschen 1ste innings 122, 2de 162, totaal 284. Kaapkolonie, 1ste innings 159, 2de 114, totaal 273.

III. E. *vs.* OOSTELIJKE DISTRIKTEN XXII, te Port Elizabeth op 1, 2 en 3 Jan. Engelschen verloren bij 55 runs. Engelschen 1ste innings 127, 2de 141, totaal 268. Oostelijke Distrikten 1ste innings 193, 2de 130, totaal 323.

IV. E. *vs.* Z. WESTELIJKE DISTRIKTEN XXII, te Oudtshoorn op 7, 8 en 9 Jan. Engelschen wonnen bij een innings en 80 runs. Engelschen 1ste innings 268. De XXII 1ste innings 53, 2de 125, totaal 188.

V. E. *vs.* KIMBERLEY XVIII, te Kimberley op 14, 15 en 16 Jan. Engelschen verloren bij 10 wickets. Engelschen 1ste innings 177, 2de 81, totaal 258. Kimberley 1ste innings 225, 2de innings 35 voor 7 wickets.

VI. E. *vs* KOLONIALE XV, te Kimberley op 17, 18 en 19 Jan. Engelschen verloren bij 10 wickets. Engelschen 1ste innings 91, 2de 212, totaal 303. Kolonie 1ste 267, 2de 37 voor 5 wickets, totaal 304.

VII.—ENGELSCHEN *vs.* JOHANNESBURG XXII, te Johannesburg op 26, 28 en 29 Jan. Engelschen wonnen bij 10 wickets. Engelschen eerste innings 60, tweede 137 geen wicket gevallen, totaal 197. Johannesburg 1ste innings 138, 2de 58; totaal 196.

VIII.—E. *vs.* TRANSVAAL XV, te Johannesburg op 30, 31 Jan. en 1 Feb. Engelschen wonnen bij een innings en 42 runs. Engelschen 1ste innings 291; Johannesburg 1ste innings 161, 2de 88, totaal 249.

IX.—E. *vs.* PIETERMARITZBURG XXII, te Pietermaritzburg op 6, 7 en 8 Feb. Engelschen wonnen bij een innings en 3 runs. Engelschen 1ste innings 164. Pietermaritzburg 1ste innings 92, 2de 69, totaal 161.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN. INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEEISCHT WORDEN.—RED.]

DE TAALKWESTIE.

(Op verzoek overgenomen uit de "Renbode.")

Bloemhof, 31 Jan. 1889.

Mijnheer de Redakteur,—Vergun mij een paar regels over de laatst gehoudene Distrikts Bestuurs vergadering, gehouden te Somerset Oost op 11 Januarij laatstleden, daar ik gezien heb dat in uw gegeven verslag iets verkeerd was, namelijk, over gelijke regten voor Hollandsch en Engelsch. Dit beschrijvingspunt is afgeweerd door de beslissende stem van den voorzitter, H. J. Moolman, senr., daar ik niet kan inzien hoe dat mannen van verstand soo tegen hunne eigene besluiten konden werken, en niet alleen besluiten, maar waar de Bond van haren oorsprong af voor gewerkt heeft om gelijke regten. Als de leden, die er tegen gestemd hebben de notulen van de laatst gehoudene Provinciale vergadering aan de Paarl lezen, dan zullen zij zien dat er drie verschillende voorstellen over gelijke regten doorgingen. Een van Ds. Vanes als volgt: "De vergadering dringt eerbiedigIijke en ernstiglijk aan bij de Regering op de noodzakelijkheid om, zoo ver mogelijk, gelijke regten toe te staan aan Hollandsch en Engelsch in alle departementen van publieke dienst en examinas." Alsook het volgende van Dr. Hofmann, als toevoegsel tot voorgaande voorstel, luidende als volgt: "Deze vergadering besluit in vervolg van tijd de Engelsche en Hollandsche talen gelijke regten sullen worden toegestaan in

☞ ZIE OMMEZIJDE.

hare beraadslagingen." Alsook werdet het volgende voorstel van den heer P. de Waal: "Deze vergadering verlangt ten sterkste dat de wet veranderd worde, die betrekking heeft op het gebruik der Hollandsche taal in de daartoe geproklameerde afdeelingen, en wel zoo, dat in Civiele zaken de gedagvaarde geen extra kosten zal hebben voor de op hem beteekende stukken en documenten, of voor eenige vertalingen hoegenaamd; en beveelt aan dat de Magistraats Klerk in alle geproklameerde distrikten verpligt zal zijn bij het teekenen der dagvaardingen tegen Hollandsch sprekende personen dezelve gratis in Hollandsch te vertalen, met alle daarbij betrokkene papieren, zullende in geen geval dan de procureurs of agenten van eenige zijde in berekening van kosten iets daarvoor worden toegelaten."

Nu, heer Editeur, kan ik nog niet zien waar het Provinciaal Bestuur, noch wij, die voor gelijke regten ijverden, verkeerd gedaan hebben; het spreekt toch van zelf dat als de Bond niet weder in den slaap valt onze Hollandsche taal nooit weder over het hoofd zal gezien worden. Maar wij willen ook niet de Engelsche taal op den achtergrond plaatsen; ik ijver voor beide talen, en laat mijn kleinzoon beide talen leeren, zoodat hij beide Hollandschen en Engelschen op hun eigen taal bevechten kan, want men kan niet met een geweer tegen een stok vechten, de man met den stok zal verliezen.

Hadden wij geen gelijke regten voor Hollandsch gekregen, dan waren wij nu nog niet in staat Hollandsch-sprekende Afrikaners naar Parlement te zenden, dan zouden ook nog geen Hollandsche Afrikaner onderwijzeressen op sulke plaatsen erkend worden zooals Miss Eksteen op het Seminarie te Somerset Oost, en honderden anderen die sedert de Bond Hollandsch verkregen heeft, op andere plaatsen werkzaam zijn, niet alleen jonge dames maar ook jonge mannen in verscheidene Civiele diensten en private diensten, zooals klerken in een bank, waarvan er op Somerset ook sprekende bewijzen van zijn. Regt zoo; laat Afrikaners en Engelschen in denzelfde schuit varen dan hebben zij voor elkander respect.

H. J. MOOLMAN, Senr.

DE ZAAK VAN DS. CALKOEN.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Er is, blijkbaar, bij Ds. Calkoen geen gebrek aan courage. In de toelichting, welke in November 1888 bij zijne veertien documenten in uw blad verscheen, beweerde hij dat "Pfarrverein is de *Classis* in Nederland en de *Ring* in Zuid Afrika," en wilde dat wij op grond daarvan een bewijs van den "Pfarrverein van Kreuzberg-Ratzwyl" te zijnen gunste zouden laten gelden.

In mijn antwoord op Ds. Calkoen's stuk, toonde ik aan dat, al ware Pfarrverein hetzelfde als Classis of Ring, hetgene ik betwijfelde, de Commissie voor het *colloquium doctum* toch geen document van een Ring kon erkennen als omverwerpende een officieël document van den Secretaris-kassier van den Synodalen Raad.

En wat doet nu Ds. Calkoen? Na verloop van volle twee maanden maakte hij gebruik van meer dan een geheele kolom in de *Zuid Afrikaan*, om aan de Kerk van Zuid Afrika, op wier "geregt en regtvaardig oordeel" hij zich beroepen heeft, hetzelfde voor te zetten als wat hij haar bij zijn eerste verschijnen heeft opgedischt. Met deze wijziging echter, viz.: "de Classes hebben in 1873 opgehouden te bestaan en hebben hare magt en officieël karakter aan de Pfarrvereine overgemaakt." Misschien heeft Ds. Calkoen zich hier niet heel precies uitgedrukt. Daarom wil ik dit gezegde van hem niet gaan ontleden. Maar ik vraag: Zou die zoo vriendelijke Pfarrverein Ds. C. en ons niet een dienst bewezen hebben, zoo hij eenvoudig ons een exemplaar van de Nieuwe Kerkelijke Wet van Zwitserland van 1873 had toegezonden?

Hebben echter nu de Classes (of Ringen) opgehouden te bestaan, dan kan men toch niet voortgaan en "Pfarrverein" nog met "Ring" vertalen, zijnde het karakter van Pfarrverein, door de afwezigheid van Ouderlingen er in, immers een geheel andere dan dat van een Classis of Ring.

Maar, ik herhaal het, al had Calkoen met zijne bewering en zijne vertaling volkomen gelijk, dan kan onze Kerk toch geen document van een lager Bestuur aannemen tegen een officieël stuk van een beambte van een hooger Bestuur.

De moeite van al dat schrijven en vertalen van stukken, verschenen in uwe uitgave van 24 Januarij jl., had Ds. Calkoen zich kunnen besparen.

Eéne zaak echter komt in die stukken voor, die ik voorheen alzoo niet gehoord heb, namelijk, dat de *officieële* kennisgeving van Ds. Calkoen's onschuld in het proces, waarvan het stuk van den Secretaris kassier van den Synodalen Raad gewaagt, in de "Courant van Lausanne" verschenen is, en dat de som van tweehonderd franken, zijnde de geldboete, waartoe hij veroordeeld was, hem bij zijne rehabilitatie teruggegeven is geworden. Het No. van die Courant moest toch in het bezit van Ds. C. zijn, want het is hem veel meer waard dan die brief uit Amerika, in zijn schrijven van November 1888 gepubliceerd. Nu wordt van de Kerk van Zuid Afrika wederom verwacht, dat zij een verklaring van zooveel belang zal aannemen.

En nog is Ds. Calkoen daarmeê niet tevreden, maar komt in uwe uitgave van den 5den dezer met nog meer voor den dag.

Ik had in mijn antwoord op zijn eerste stuk beweerd, dat zijne vertaling van de officieële stukken niet altoos correct was, en dat in de gedrukte stukken dingen voorkwamen, die in 1887 in de geschreven documenten niet te lezen stonden.

Wat zegt nu Ds. Calkoen hierop? Met betrekking tot de vertaling niets. Maar op het tweede punt verdedigt hij zich met eene verklaring, die bij den eersten opslag afdoende schijnt. Hij heeft twee van de documenten op 5 April 1888 naar Zwitserland teruggezonden ter behoorlijke invulling van de woorden "*geordend te Lausanne den 29 September 1859*" door de daartoe bevoegde autoriteit, en heeft beide stukken, alzoo gecompleteerd, terug ontvangen in het laatst van Mei 1888.

Het spijt mij te moeten verklaren, dat ik daar niets van geloof. Ds. Calkoen toch wist, dat de commissie veel waarde hechtte aan het *bewijs van zijne ordening*, en hij zou in Mei 1888, zoo danig bewijs in handen hebben en niet terstond mededeeling daarvan aan de commissie doen, ook dat bewijs niet presenteeren, toen hij op 7 November 1888 de commissie ontmoette? Laat dit gelooven, wie wil. "De Wel-Eerw. heer A. D. Lückhoff, heeft dit niet gezien, toen hij in November jl. mijne stukken in handen had," zegt Ds. Calkoen. Natuurlijk niet, omdat dat stuk bij de anderen niet gevonden werd.

Maar gesteld, dat ik op dit punt niet regtvaardig oordeel, en dat Ds. Calkoens's schrijven in uwe uitgave van den 5den dezer, de zuivere waarheid bevat, dan staat daartegenover de verklaring van Ds. C. zelven in zijn eerste stuk verschenen in de *Zuid Afrikaan* van 17 November 1888, enz.:—"*Ik antwoordde, dat het factum en de datum mijner ordening tweemaal op mijne stukken vermeld staan (vide stuk 3 en 4).*" Dat wil hij gedaan hebben in November 1887. En den 5den April 1888, zond hij eerst dieselfde stukken naar Zwitserland ter invulling van het factum en den datum zijner ordening.

Ik noemde in mijn antwoord van November 1888 de boven aangehaalde verklaring eene *vergissing* van Ds. Calkoen. Moet ik echter nu gelooven wat hij onder datum van 4 Februarij 1889 schrijft, dan was die verklaring geene vergissing, maar eene onwaarheid, met voorbedachtheid door hem uitgesproken. Zullen wij nu ook nog hooren van andere documenten, die hij ter aanvulling naar Zwitserland heeft teruggezonden?

Laat de Kerk van Zuid Afrika toch niet verwachten, dat ik voortgaan zal met eene correspondentie, welke mij meer dan pijnlijk is.

A. D. LÜCKHOFF.

Durbanville, 7 Feb. 1889.

HANDEL EN NIJVERHEID.

PRODUKTENMARKT TE P. ELIZABETH.

WOL.—Aankomsten maar klein, doch daar er niet veel privaat van de hand gezet werd, was er veel op de markt. Donderdag werden uit 836 balen 173 van de hand gezet. Competitie niet zeer levendig, vooral bij inferieure vetwol, waarvan er zeer veel was. De vertooning bevatte eenige balen zeer goede sneeuwwitte van de Express Werker, die 1s. 1d. per lb. kregen. Het grootste partijtje bedroeg 22 balen zeer goede, doch zware vetwol. Hoogste prijs 1s. 1d., laagste 2d.

ANGORAHAAR.—Aankomsten klein en slecht. Donderdag 33 balen en 16 zakken aangeboden en 28 balen 9 zakken verkocht. Beste 7½d., laagste 2d.

STRUISVEEREN.—Vertooning zeer goed, competitie levendig en prijzen bestendig.

(PRIJZEN PER LB.)—

	£	s.	d.		£	s.	d.
WITTE primas supra sup	25	0	0	tot	30	0	0
„ primas (sup)	13	0	0	tot	18	0	0
„ ordin. tot goede	8	10	0	tot	10	10	0
„ eerste	6	0	0	tot	8	0	0
„ tweede	4	0	0	tot	5	10	0
„ derde	2	10	0	tot	3	10	0
„ getopte	4	10	0	tot	6	10	0
„ fancy en gevlekte	4	10	0	tot	6	0	0
WIJFJES, lichte	5	10	0	tot	8	0	0
„ donkere	4	0	0	tot	5	10	0
STAART witte	1	7	6	tot	2	0	0
„ gekleurde ..	1	3	0	tot	1	5	0
„ donkere	0	12	0	tot	0	15	0
ZWARTE: lange.. ..	2	10	0	tot	4	0	0
„ middelmatige	1	15	0	tot	2	10	0
„ korte	0	7	6	tot	1	10	0
VALE: lange	1	10	0	tot	2	10	0
„ middelmatige	1	5	0	tot	1	15	0
„ korte	0	10	0	tot	1	0	0
FLOS: swarte	1	5	0	tot	1	13	0
„ witte	1	4	0	tot	1	12	0
VAN JONGE VOGELS, witte	1	10	0	tot	2	15	0
„ lichte gekleurde	1	10	0	tot	2	0	0
„ donkere do.	0	10	0	tot	1	0	0
„ kuikens	0	1	0	tot	0	13	0

Vischhoek, Kalkbaai.

5 GEMEUBILEERDE HUIZEN, Planken Vloeren en Verandas, te Huur voor de maand MAART, te Vischhoek, Kalkbaai.

J. J. DE VILLIERS.

Verwijdering van Huisvuilnis.

DE Spoorweg Autoriteiten besloten hebbende, dat de "Trucks," gebezigd om het Stadvuilnis te verwijderen, het Eind Platform een uur vroeger dan te voren moeten verlaten, zoo geeft de Stadsraad van Kaapstad hiermede kennis, ten einde de Kontrakteurs instaat te stellen het schoonvegen der straten behoorlijk binnen den bepaalden tijd uit te voeren, dat eenig Huisvuilnis niet later dan half zeven in den morgen, des Zomers, en zeven uur des Winters buiten moet gezet worden.

Op last van den Stadsraad,

JNO. A ROOS,
Stadsklerk.

Stadhuis, 5 Feb. 1889.

KAAPSTADSCH

Wijn Export Syndicaat (BEPERKT.)

KENNIS wordt hiermede aan Aandeelhouders in bovengenoemd Syndicaat gegeven dat de Derde Storting van £25 per Aandeel, overeenkomstig het 10de Artikel van de Akte van Overeenkomst, vervallen en betaalbaar zal zijn op den 4den dag van Maart 1889, ten Kantore van den Secretaris, Koopmansbeurs.

L. WIENER,
H. WILMAN,
C. P. SMUTS,
} Besturende Directeuren.

Kaapstad, 2 Feb 1889.

Gouvernements Kennisgeving.

DE Landdrost van Kroonstad, zal Applicatiën inwachten voor de betrekking van Assistente op de Gouvernements School te Kroonstad, tot op Vrijdag, 13 Maart e.k., ten 12 ure 's middags.

Salaris van Gouvernements wege £90 per jaar, benevens £45 door den Hoofdonderwijzer te worden betaald.

Applicanten worden verzocht certificaten van bekwaamheid en goed zedelijk gedrag, met hunne Applicaties, in te zenden.

J. P. VAN ZIJL,
Landdrost.

Drostdij, Kroonstad,
23 Januarij 1889.

Malmesbury Executeurskamer en Voogdijmaatschappij.

OPGERIGT IN 1864.

Tegenwoordige Acte ingelijfd door Acte de Parlements No. 34, 1884.

Voor het administreren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren en Agenten.

DIRECTEUREN:

De WelEd. Heer TH. A. J. LOUW, L.W.V. Voorzitter.

T. C. LOCHNER. | G. W. D. RUST.
C. A. BASSON. | D. J. ACKERMANN, Jr.
P. RYAN. | N. J. H. CROESER.

AUDITEUREN:

De WelEd. Heeren A. C. KOCH en J. J. MARAIS.

De Directeuren vergaderen Dingsdags, 's voormiddags, in den Zomer ten 9 uur, in den Winter ten 10 uur.

B. WETHMAR, Secretaris.

Kennisgeving.

IK geef hierbij kennis dat er geen Openbare Weg is op mijne Plaatsen "Goedevertrouw", en "Patrijskloof," en dat het *Wild* op die Plaatsen en in "Franschman's Kraal" stipt bewaard wordt en niet mag geschoten worden. *Overtreders zullen vervolgd worden*

J. W. H. ROUX.

Vredenburg Statie,
1 Feb. 1889.

A Ride to Khiva,

BY

CAPTAIN FRED BURNABY,
Royal Horse Guards.

Page 13 says:—"Two pairs of boots lined with fur were also taken, and for physic—with which it is as well to be supplied when travelling in out-of-the-way places—some quinine and Cockle's Pills, the latter a most invaluable medicine and one which I have used on the natives of Central Africa with the greatest possible success. In fact, the marvellous effect produced upon the mind and body of an Arab Sheik, who was impervious to all native medicines, when I administered to him five

COCKLE'S PILLS,

will never fade from my memory, and a friend of mine, who passed through the same district many months afterwards, informed me that my fame as a 'medicine man' had not died out, but that the marvellous cure was even then a theme of conversation in the bazaar."

COCKLE'S PILLS. FREE FROM MERCURY.
COCKLE'S PILLS. FOR LIVER.
COCKLE'S PILLS. FOR BILE.
COCKLE'S PILLS. FOR INDIGESTION.
COCKLE'S PILLS. FOR HEARTBURN.
COCKLE'S PILLS. FOR SICK HEADACHE.
COCKLE'S PILLS. FOR ACIDITY.
COCKLE'S PILLS. IN USE EVERYWHERE.
COCKLE'S PILLS. IN USE EIGHTY-FIVE YEARS.

In boxes at 1s. 1½d., 2s. 9d., 4s. 6d., 11s. and 22s.
Of all Medicine Vendors throughout the world.

VOOR ONZUIVERHEID

Van het bloed staat geen andere medicijn gelijk met Ayer's Vermengd Geconcentreerd Extract van Sarsaparilla. Deze preparatie verdrijft spoedig en voor goed uit het gestel alle schuilende smetten en verstoppingen; geneest Zweren en Wonden; verdrijft Uitslag, Puistjes, en andere huidschennis; en maakt de kleur helder en schoon. Voor

SCROFULEUZE ONGESTELDHEDEN

is zij een onvergelijkelijk middel en zou op eenmaal aangewend worden door allen die scrofuleus gif in hun gestel hebben.

Ayer's Sarsaparilla

is een excellent versterkend middel en onwaardeerbaar om de zenuwkrachten tot hare normale toestand terug te brengen. Zij bevordert de digestie en omzetting van voedsel.

Ayer's Sarsaparilla is aangenaam om in te nemen; heeft

DE TOETS DES TIJDS

weêrstaan—daar zij voor veertig jaren eene huismedicijn van de grootste faam is geweest; en geneeskundigen van alle scholen, die haar recept kennen, bevelen haar aan en gebruiken haar in hunne praktijk.

GEPREPAREERD DOOR

Dr. J. C. AYER & CO., Lowell, Mass., U.S.A.

Verkrijgbaar bij Drogisten en Medicijnhandelaars.

PARIS

GRANDS MAGASINS DU

Printemps

ZENDEN gratis en franco hunne catalogussen, prijscouranten en stalen aan ieder, die zich daartoe per franco aanvrage wendt tot Mrs. JULES JALUZOT & Cie., Paris.

Voorwaarden van verzenden naar Zuid-Afrika.

De verzendingen verpakt in houten en zinken kisten, zijn franco vracht, assurantie en emballage tot de plaats van ontscheping,

bij eene bestelling van fr. 400 met een verhooging van 15 percent
bij eene bestelling van fr. 500 met een verhooging van 14 percent
bij eene bestelling van fr. 600 met een verhooging van 13 percent
bij eene bestelling van fr. 700 met een verhooging van 12 percent
bij eene bestelling van fr. 800 met een verhooging van 11 percent
bij eene bestelling van fr. 900 met een verhooging van 10 percent
bij eene bestelling van fr. 1000 en meer met eene verhooging van 9 percent

op het bedrag der factuur.

Daar de Stoomvaart Maatschappijen zich niet met remboers verzendingen belasten, maar integendeel de vooruit betaling van vracht en assurantie eischen, zoo verzoeken wij onze geëerde cliënten, om tegelijk met hunne bestelling, het bedrag per postwissel of handelswissel op Parijs, Londen of eene der Hollandsche steden te zenden.

Men spreekt en correspondeert in alle talen.

MME. S. A. ALLEN'S WERELDBEROEMDE HAAR HERSTELLER

bestemd om aan grijs haar de kleur, glans en schoonheid der jeugd weder te geven. Het vernieuwt deszelfs leven, kracht en groei. Schilfers verdwijnen spoedig. Zijn parfum is rijk en keurig.

"EENE FLESCH VERKOCHT DIT TE DOEN." Dit is de uitdrukking door velen gebezigd, die hun haar tot zijne natuurlijke kleur hersteld en hunne kale plekken met haar begroeid zagen. Het is geene verfstof, en kan geen nadeel doen. Als gij uw haar wilt terug brengen tot hetgeen het in uwe jeugd was en het gedurende uw geheele leven aldus wilt behouden, verschaf u dan terstond eene flesch van Madame S. A. ALLEN'S Wereldberoemde Haar Hersteller.

Verkrijgbaar bij Coiffeurs en Parfumeurs. Hoofd Depot: 92 Bd. Sébastopol, Parijs; Londen en ...

Verkrijgbaar bij HEYNES, MATHEW & Co., J. T. PEACOCK & Co. en P. J. PETERSEN.

KENNISGEVING.

Landbouw Genootschap.

EEN Publieke Vergadering zal gehouden worden in het STADHUIS, MALMESBURY, op VRIJDAG, 1 MAART AANST., te 10 uur v.m., ten einde een LANDBOUW GENOOTSCHAP op te rigten.

Boeren en anderen in den Landbouw belang stellende worden bijzonderlijk uitgenoodigd op te komen.

J. CAMBIER FAURE,
Civiele Commissaris.

Malmesbury, 1 Feb. 1889.

NOTICE.

Agricultural Society.

A Public Meeting will be held in the TOWN HALL, MALMESBURY, on FRIDAY, the 1st MARCH NEXT, at ten o'clock a.m., for the purpose of establishing an AGRICULTURAL SOCIETY.

Farmers and others interested in Agriculture are particularly invited to attend.

J. CAMBIER FAURE,
Civil Commissioner.

Malmesbury, 1st Feb. 1889.

Onderwijzer te Richmond.

APPLICATIES zullen door den Ondergeteekende worden ingewacht tegen 23 Februarij aanst. (1889), voor de betrekking van Hoofdonderwijzer aan de Eerste Klas Publieke School te Richmond. Salaris £250 per jaar met, of £300 zonder vrije woning.

Kennis van het Hollandsch noodzakelijk.

A. P. DE VILLIERS,
Sec. School Commissie.

Mandjes! Mandjes!

W. H. W. BARENDS,

HANDELAAR in Visch, Vaatwerk, Bottelmandjes, Gedekte Mandjes, Druivenmandjes, Handmandjes en Bushelmandjes, de goedkoopste in de Kaap. Alsook Kajatenhouten Vaten en Emmers met Koperen Beslag, Zeilkribben van alle soorten, enz., enz.

Boerenplein, onder de St. Stephens Kerk, 68 Breestraat, Kaapstad.

THE MIDLAND COUNTIES WATCH COMPANY, OF

... STREET, BIRMINGHAM, ENGLAND.

Send for Catalogue containing ... Illustrations ... 1,000 unsolicited Testimonials, forwarded Gratis and Post Free to any part of the World.

Send for Catalogue containing 1,000 Illustrations and 1,000 unsolicited Testimonials, forwarded Gratis and Post Free to any part of the World.

All at Wholesale Cash Prices.

Frequently Sold for Treble the Money.

25/- 25/-

Let every reader of this send for our beautiful new illustrated Catalogue, containing 1,000 unsolicited testimonials and over 1,000 fine Copper-plate Engravings of Watches, Jewellery, and Electro Plate, sent gratis and postfree on application to any part of the world.

D. AMBROSE, Esq., Cloyne Terrace Queenstown, Ireland, Feb. 11th, 1886.

"It gives me much pleasure to testify as to the excellent time-keeping qualities of the Watch I received from you. I have tested it with a gun fired here every day by electricity at one o'clock, Greenwich time, and have never found it vacillate even one minute. I have great confidence in recommending your Company."

Gentlemen's Fine Silver Watch, flat crystal Glass	25s.
Ladies' Fine Silver, flat crystal glass, highly finished movements	25s.
Youths' Fine Silver, flat crystal glass ...	25s.
Ladies' Gold Levers, in exquisitely chased cases	70s.
Gents' ditto engine turned cases	80s.
Gents' Silver Keyless Levers	60s.
Gents' Silver Keyless hunting cases ...	67s. 6d.
Gents' Fine Gold Keyless Levers, strong heavy cases	100s.
Gents' Fine Gold Keyless hunting case	140s.
Gents' very heavy Keyless, in 18 carat engraved cases	100s.

Orders must be made payable to the Company's ... on receipt of which, with 1s. extra ... will be forwarded per Parcels Post to any part of the world.

Caledon Municipaliteit.

Schatting Lijst.

KENNIS wordt hiermede gegeven dat de Nieuwe Schatting Lijst van Vastgoed, gelegen binnen de Municipaliteit van Caledon, onderhevig aan heffing voor Municipale doeleinden, ter inzage zal liggen op het Municipale Kantoor voor 16 dagen van datum dezes.

Alle objecties tegen gemelde schatting zullen gehoord en beslist worden op een Vergadering van den Municipalen raad, te worden gehouden op VRIJDAG, 1 MAART AANST., te 10 uur v.m.

Op last,
P. F. THERON,
Secretaris.

Stadsraad Kantoor,
Caledon, 4 Feb. 1889.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt dezelve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vele vallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed, pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT sich voordoen, en ook bij drukking op de borst droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voorkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, hoek van Bree en Korte marktstraat, Kaapstad.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, sonder deszelfs eigenschappen te verliezen; een voordeel dat andere mengsels niet bezitten.

Union Stoomboot Maatschappij, Beperkt.

PLYMOUTH PASSAGIERS.

PASSAGIERS voor Plymouth, Devonshire, Cornwall, enz., per Union Stoomboot Maatschappij Stoombooten, beide op HEEN of TERUGREIS, zullen Gratis per Spoor vervoerd worden tusschen Southampton en Plymouth.

George Findlay & Co.,

BIEDEN THANS AAN TEGEN LAGE PRIJZEN,

Brandrams Beste Bloem van Zwavel B.B.

Wagen en Kar Assen	Kar Veeren, Staaf IJzer
Wingerd Schoffels en Graven	Wiegvormige Seizen, Sikkels, Seissteenen
Koperen Distilleerketel—Helmen en en Bodemen	Bladkoper
Tinnen Pijp, Tinnen Platen	Kopersoldeersel, Baar Tin
Tuigen Belegsels, Kar toebehoorselen	Vernissen, Verven en Oliën
	Karnen, Geëmailleerde Melkkannen
Amerikaansche en Engelsche Snijmachines	Koperen "Racking" Kranen
Wijnpompen, Gomelastieke Zuigen Pers Pijpen.	Schapen Dip, Steenzout.

HEININGDRAAD van alle SOORTEN, HEINING STANDAARDS, "Straining" PILLAREN en SCHROEVEN, GEGALVANISEERDE DRAADNET.

IJzer Pakhuizen, Gravestraat, KAAPSTAD.

D. ISAACS & CO.

MEUBELFABRIEKANTEN,

Bekleeders en komplete Huis-Meubileerders,

BIEDEN NU AAN

De Grootste Voorraad Meubelen in de Kolonie.

HUN VERTOONKAMERS DIE

30,000 VOETEN VLOERRUIMTE

BESLAAN, zijn nu open voor het Publiek, en behooren door allen die van plan zijn om te koopen te worden gezien. Daar D. I. & Co, alleen goed gedroogd Hout bezigen tot het vervaardigen van Meubelen, kunnen zij met vertrouwen elk artikel aanbevelen. Koopers zullen verder bevinden dat goede artikelen aan dit Magazijn goedkooper kunnen worden gekocht dan artikelen van mindere kwaliteit ergers anders.

De volgende zullen een denkbeeld geven van de lage prijzen waarvoor D. I. & Co. verkoopen in overeenstemming met de tijden.

	£	s.	d.
IJzeren Ledekanten, 2 ft. 6 in.	0	12	6
Matras (Best Klapperhaar) 2 ft. 6 in. ...	0	12	6
Ledekanten (volle grootte)	1	5	0
Volle Grootte Dubbele Matras (Best Klapperhaar)	1	5	0
Volle Grootte Dubbele van IJzerdraad Gewoven Spring Matras ...	1	17	6
IJzeren Kinderkateltjes	1	1	0
Goede Sterke Stoelen met Houten Zitting	0	2	6
Nette Waschtafel met Lade en Twee Handdoeksporten	0	6	6

Aan dit Magazijn zal ook worden gevonden een grooten en goed gesorteerden voorraad Aardewerk, Glaswerk, IJzerwerk voor het Huishouden; in het kort elk Artikel benoodigd in een goed uitgerust Huis, en tegen Prijzen lager dan die van eenig ander Handelshuis in Zuid Afrika

Geïllustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aanvraag Postvrij toegezonden.

D. ISAACS & CO.,

80 tot 92 Langemarktstraat, Kaapstad

Banknoot Circulatie.

KAAPKOLONIE.

ONDERGENOEMDE Banken geven hiermede kennis aan het Publiek dat er GEEN KOSTEN aan hun respectieve Takken gevraagd zullen worden voor het incessuren van Noten van eenig dezer Banken.

Voor de STANDARD BANK van ZUID AFRIKA, BEPERKT,

L. L. MICHELL,
EDMUND THOMAS,
} Gez. Algemeene Bestuurders.

Voor de BANK VAN AFRIKA, BEPERKT.

J. SIMPSON, Algemeene Bestuurder.

Voor de KAAP DE GOEDE HOOP BANK, BEPERKT.

J. T. JOLLIE, Algemeene Bestuurder.

UNION LINIE KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, via Madeira, om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., te St. Helena, Ascension, Madeira, en Lissabon als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

"TARTAR," Kapt. TRAVERS, 20 Februarij, via Madeira en Lissabon.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Zuid Afrika

Produkten en Commissie Agent.

ALF. W. BAM,

8 *Ziekestraat (Caledonplein)*

EN

20 NIEUWE MARKT, KAAPSTAD

ZUID-AFRIKAANSCHE

Koninklijke Maildienst.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij.

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., via Lissabon, Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

Feb. 13.—"GRANTULLY CASTLE," Kapt. C. H. YOUNG, via Madeira.
Feb. 27.—"DRUMMOND CASTLE," Kapt. JOHN WINCHESTER, via Grand Canary en Lissabon.
Maart 13.—"NORHAM CASTLE," Kapt. J. C. ROBINSON, via St Helena en Madeira.
Maart 27.—"GARTH CASTLE, Kapt. J. D. JEFFRIES, via Grand Canary en Lissabon.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

"Werkt als een wonder." JONES' RHEUMATICURO.

De Groote Zuid Afrikaansche Remedie

FAALT nooit om JICHT, RHEUMATIEKE RHEUMATISCHE JICHT, LENDE JICHT, HEUPJICHT en ZINKINGS te genesen DUIZENDE GETUIGSCHRIFTEN.

"De Eerw. OTTO PADEL, van Tinana, die maanden lang bedlegerig was met erge Rheumatiek, is nu geheel genezen. Hij schrijft:—'*Ik ben genezen alleen door RHEUMATICURO. Ik wensch dat deze remedie aan te bevelen bij allen die aan deze kwaal lijden.*'" Uittreksel van een maandelijksch Rapport van de Moravische Zendelingvereeniging in Zuid Afrika

WORDT OVERAL VERKOCHT *en alleen bereid door den Eigenaar,*

James Jones, Langestraat, Kaapstad

Engelsche Agenten in het groot:—W. SUTTON & Co., Bow Churchyard, Londen

KOLONIALE

Weeskamer en Trustmaatschappij.

OPGERIGT DEN 31sten MAART 1856

KAPITAAL £20,000.

VOOR het Administreren van Eigendommen en Boedels waartoe dezelve wettig zal worden aangesteld als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren, Trustees en Agenten.

DIRECTEUREN:

Wel-Ed. heer E. LANDSBERG, Voorsitter.
„ „ L. H. GOLDSCHMIDT, M.L.A.
„ „ C. A. FAIRBRIDGE.
„ „ PAUL DE VILLIERS.
„ „ C. T. VOS.
„ „ C. M. BERNARD.
„ „ J. C. HOFMEYR.

AUDITEUREN:

De Wel-Ed. heer D. P. KEYNAUW.
„ „ T. A. J. LOUW, M.L.A.

Personen die hen wenschen aan te stellen gelieven hen te benoemen en aan te stellen als "*Het Collegie van Directeuren van de Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappij.*"

De Insolventie-Tak zal bestierd worden door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zal zijn.

De Directeuren komen elken Donderdag bijeen ten 10 ure, tot het verrigten van bezigheden. Kantoor,—Kamer Gebouwen, 4, Ker...

G. W. STEYTLER, Secretaris.

De Zuid Afrikaansche Onderlinge Leven Verzekering Maatschappij.

Bekrachtigd door Wet van Parlement, 1888.

Gevestigd in 1845 als de Onderlinge Levens verzekering Maatschappij van de Kaap de Goede Hoop.)

Hoofd Kantoor: Darlingstraat, Kaapstad.

Voorsitter: Sir THOMAS SCANLEN, K.C.M.G.

Opgeloopen Fonds £1,061,670
Allen belegd in Zuid Afrikaansche Securiteiten
Jaarlijksch Inkomen } Premiums ... ... £98,8?0
Interest ... ... 55,4?5

AANLOKKELIJKE TREKKEN.

Volmaakte Securiteit.
Vrij van Beperkingen.
Groote Bonussen ieder DRIE JAREN.
Spoedige betaling van Vorderingen.
Geen Verbeuring Regulaties.
Vrije Woning en Reizen.
Alle Winsten komen de leden toe.
Matige Uitgaven.
Geene persoonlijke Verantwoordelijkheid.
Liberale Overgaafsch Waarden

WILLIAM MARSHALL,
Secretaris.

Gedrukt en uitgegeven door M. G. REGTER handeldrijvende onder den stijl of de firma van HERMSEN & REGTER, Groentenplein.